

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6 III. Rokopisi se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne sprejemajo. Urednišva telefon 50, upravnišva 328.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sarajevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene inseratov:

Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštšina plačana v potovni.

Križa P. P. režima.

Naši državotvorci morajo biti zares fina družba. Medtem ko njihovo reptilsko časopisje trdi, da je država v največji nevarnosti zaradi boljševiškega navala in da je zategadelj fronta »narodnih borcev« trdna kakor železo, se ti »čuvarki države« medseboj lasajo in drug proti drugemu intrigirajo, kakor je to mogoče samo v taki nemoralni družbi kakor je Pašić-Pribičevićeva.

To je čisto naravno. Država ni namreč, kakor vemo, v nobeni nevarnosti, pač pa so v nevarnosti tipi, ki danes stoje pri državnem krmlilu. To je pa pisana družba, ki je ne drži skupaj nobeno moralno načelo, ampak samo pohlep po oblasti in po izkoriščanju državnega bogatstva. Zato drug drugemu ne zaupajo, bolje se, da ne bi drug drugega pri delitvi plena preveč ukanili. Obeh skupin tega bloka je strah bodočnosti, to je rezultata volitev, ki pomenijo smrt za eno in drugo, ako zmaga ljudska volja. Zato je nervoznost tega režima tem večja, napake enega tem huje razburjajo drugega, oba, Pašić in Pribičević, pa se pripravljata, kako bi zvalila odgovornost drug na drugega, ako se jima njun načrt, da bi uničila ljudsko voljo, ponesreči. To je bistvo sedanje vladne krize. Ako se dve stranki združita z nemoralnim ciljem in ga izvajati z nemoralnimi sredstvi, je čisto izključeno, da se ne bi slej ali prej spri. Križa PP režima ni nič drugega kakor znak popolne pokvarjenosti in ničvrednosti te družbe.

Pribičević — in z njim seveda Žerjav — ne stremi za ničemer drugim kakor za tem, da uniči politično samostojnost hrvatskega — oziroma slovenskega — naroda. V to svrhu je za skrajni teror, če treba, tudi za ukinjenje parlamentarizma in za uvedbo neprikritega absolutizma. Radikali pa bi svojo nadmoč rajši ohranili z lokavjšimi sredstvi, rajši mimo zakona nego proti zakonu, rajši skrivaj nego odkrito, rajši s prevaro nego z neprikritim nasiljem. Kajti dočim se Pribičević in Žerjav, ki nimata nikogar za seboj, sploh moreta vzdržati samo s pomočjo nasilja, morajo radikali računati z ljudsko maso v Srbiji, koje razpoloženje je zelo nepreračunljivo in ki se lahko izprevrže. Zato pa pomenja za radikale taktika prenapenjanja strun največje nevarnosti. Ako se do sedanja Pašićeva politika proti Hrvatom ponesreči, bi se posledice v prvi vrsti začutile v Srbiji. Radikali se s principi demokracije, ustavnosti in legalnosti ne smejo tako igrati kakor Pribičević, ki ne čuti za svojo besnost nobene odgovornosti, ker je sam s svojimi dvemi, tremi pajdaši. Ne tako radikali. Oni dobro čutijo, da se metode nasilja in brezzakonja ne dajo omejiti na Hrvatsko in Slovenijo, ampak da se nenormalno stanje po imenitni sili prenaša na celo državo in da se tako zmajejo temelji, na katerih oni sami počivajo. In zato ni čudno, da je razsodnejši del radikalov, zlasti oni, ki niso tako umazanih rok kakor konzorcij Lazica—Janković—Kojić, začel na sadove politike »narodnega bloka« gledati s skrajno skrbo in čimdalje večjim nezadovoljstvom.

Radikali so poklicali v sedanjo vladu od Hrvatov Šurmina in Drinkovića, da bi pred inozemstvom izgledalo, kakor da PP režim nima protihrvatskega značaja. Ta dva moža nista izpočetka imela ničesar proti temu, da se HRSS preganja, misleč, da bosta v tako prestreljene odprtine zlezla sama. Morala sta se pa prepričati, da ju hrvatsko ljudstvo kot odpadnika s studom odklanja in zato sta zdaj svojo zastavo čisto preokrenila. Zdaj tožita Pribičevića, da s HRSS preganja obnem ves hrvatski narod in se postavljata v pozo advokatov hrvatskega ljudstva. Z njima pa se slučajno vjemajo tudi oni radikali, ki vidijo, kakšne usodepolne posledice ima politika samostojnih demokratov, bodisi da se dajo pri tem voditi od ozirov na državo bodisi da se boje za radikalno stranko, ki bo morala plačati račun za to, kar bo v svojem divjem fanatizmu pobil Pribičević. Pribičević in njegov bratec

Žerjav namreč mislita, da je naša država kakšna turška drajna ali pa kakšna korumpirana in izstradana Italija, kjer more kak zločinski tip igrati diktatorja. Radikali pa dobro vedo, da je taka politika v SHS nemogoča in da se stranka s takimi tradicijami kakor je radikalna ne sme spuščati v eksperiment, ki se more končati zanj samo smrtonosno. Radikali namreč dobro poznajo zgodovino Srbije, kjer je še vsaka avtokracija končala žalostno, o

čemer vedo ravno radikali največ povedati.

Torej v PP režimu je kriza. Pašić bo seveda storil vse, da se poravna. Toda, naj se poravna ali ne, sedanja vlada nasilja in korupcije je pokazala svojo notranjo slabost, svojo moralno nesolidnost in svojo smrtno bolezen. Na ljudskih množicah je, da ji 8. februarja zadajo zadnji udarec. Slovensko ljudstvo bo v polni meri storilo svojo dolžnost.

Banski stol potrdil razsodbo senata.

BANSKI STOL JE POTRDLIL RAZSODBO SODNEGA SENATA TER ODREDIL, DA SE DR. MAČEK IN TOV. TAKOJ IZPUSTE NA SVOBODO. — GLEDE POZNEJE PREDLOŽENEGA MATERIJALA NAJ SE VRŠI NOVA PREISKAVA. — IZPUŠČENE JE POLICIJA ARETIRALA.

Zagreb, 21. jan. (Izv.) Danes ob 10. dopoldne je bil sodnemu stolu dostavljen sklep banskega stola v zadevi pritožbe državnega pravdnika proti rešitvi sodnega senata. Sklep banskega stola obsega štiri točke in se glasi v posnetku: Ukinja se preiskovalno postopanje na temelju starega materijala, kazensko postopanje pa se ima izvesti na temelju novega materijala, ki je bil dostavljen sodišču. Senat je vzel v pretres samo tiste dokaze, ki mu jih je predložil državni pravdnik, da se izvede preiskava, ni pa vzel v poštev onih, ki mu jih je predložila policija pozneje in sukcesivno. Na podlagi tega je sodni senat pravilno odbil predlog za izvedbo preiskave. Policija je državnemu pravdniku predložila dokaze šele po storjenem sklepu, ko je bil akt že pri banskem stolu. Policija tudi ni povedala, kje, kdaj, pri kom in na kak način so bili ti dokazi najdeni. Policija dokazov ni predložila v originalu, marveč v prepisu, ter je le obljubila, da bo originale predložila — pozneje Predloženih je ogromno število ruskih — brošur, ki niso niti prevedene niti proučene niti jih ni mogel sodni senat vzeti v pretres. Z novimi dokazi hoče policija dokazati, da so cilji, metode in taktika kmetske internacionale iste kot tretje internacionale in da so osumljenci dr. Maček in tovariši soglašali z Radićevim delovanjem. Sjezan Radić pa da je pripravljaj nasilno spremembo političnega stanja v državi v zvezi s III. internacionalo.

Pri odločevanju, če se ima izvesti kazenska preiskava, je banski stol dolžan, da vzame v poštev te nove dokaze, na katere se državni pravdnik v pritožbi poziva, čeprav so ti dokazi predloženi v pomanjkljivi in nedostadni obliki, dolžan je dalje odrediti vse potrebno, da se more presoditi, če imajo ti dokazi kako dokazilno moč in če je dovolj razlogov, ki opravičujejo nadaljevanje postopanja. Zato je treba proučiti vse okolnosti, v katerih je policija prišla do originalov, treba je izpričati istinitost teh dokumentov in jih predložiti osumljencem, da se o njih izjavijo. To vse bo storil preiskovalni sodnik, ki si bo moral nabaviti še potrebna pojasnila in dokazilni materijal in proučiti originalnost in dokazilno moč dokumentov. Preiskovalni sodnik bo končno ali ustavil postopanje, ali pa stavil osumljence pod obtožbo. Zato je potrebna preiskava, ker se more samo na ta način vsestransko in objektivno razjasniti stanje zadeve.

Kar se tiče zločina proti vojski, se potrjuje sklep senata, v kolikor je ta napravil svoj sklep na podlagi dokazilnega materijala, ki ga je imel pred seboj. Upošteva se predlog drž. pravdnika, da se preiščejo dokazi, katere sta policija in drž. pravdnik predložila pozneje.

Zavrača se pritožba drž. pravdnika proti temu, da se proti osumljencem ne odredi preiskovalni zapor, ter se nalaga sodnemu stolu, da osumljence takoj izpusti na svobodo.

Ker je proti Stjepanu Radiću razglašena izvedba preiskave po preiskovalnem sodniku in odrejen redni preiskovalni zapor, a se Stjepan Radić ni pritožil, je pritožba državnega pravdnika glede tega brezpredmetna.

Ob pol 12. je bil ta sklep prebran osumljencem v navzočnosti zagovornika dr. Trumbića, ki jim je čestital na uspehu. Nato je bil prebran odlok sodišča, da se iz-

puste iz zapore. Osumljenci so ostali v zaporu še pri kosilu. Po kosilu so jih pa prepeljali na policijo. Policijsko ravnanje je namreč dopoldne poslalo sodišče zahtevo, da se dr. Maček in tovariši, ki bodo na temelju sklepa banskega stola izpuščeni iz zapore, izroče policiji, ker se mora proti njim izvesti policijsko postopanje. Ob 1. so dr. Maček in tovariši zapustili sodno poslopje. Ulice do policije so bile zaprte s policijskim kordonom. Zbrala se je ogromna množica ljudstev, ki je burno pozdravljala dr. Mačka in tovariše, dokler je ni policija razgnala.

PROTEST DR. TRUMBIĆA PROTI ARETACIJI.

Zagreb, 21. jan. (Izv.) Dr. Trumbić se je takoj napolil k policijskemu šefu vprašat, zakaj naj bi bili dr. Maček in tovariši vnovič aretirani. Ker je šef bolan, njegov namestnik pa v zadevi ni poučen, je šel dr. Trumbić k referentu pristavu Horvatu, ki je izjavil, da so Mačka in tovariše aretirali radi tega, ker so se našla fakta, radi katerih morajo biti aretirani in zasilani. Referent je obljubil dr. Trumbiću, da bodo še takoj danes zasilani. Dr. Trumbić je šel nocoj še enkrat na policijo, da bi zvedel, če so bili zasilani. Dežurni uradnik mu je pa dejal, da nič ne ve, ker ni od uradnikov, ki vodijo to zadevo nikogar v uradu. Referent je baje šel na konferenco k velikemu županu. Dr. Trumbić je protestiral proti temu, da gre referent na konferenco, medtem ko petorica ljudi sedi v zaporu kljub sklepu sodišča, da se morajo izpustiti iz zapore in da preiskavo vrši le preiskovalni sodnik. Če ima policija na razpolago nova fakta, je dejal dr. Trumbić, naj jih predloži sodišču, ki vodi preiskavo.

Vaš dopisnik je vprašal dr. Trumbića za njegovo mišljenje o tej zadevi. Dr. Trumbić je odgovoril: »Tu preneha vsaka kritika. To, kar se je zgodilo, je izven vsakega pozitivnega zakona, tako da človek ne ve, kakšna pozitivna sredstva bi vložil proti takemu postopanju.

POLICIJA ARETIRANIH NI ZASLIŠALA.

Zagreb, 21. jan. (Izv.) Po informacijah vašega dopisnika niso bili in tudi ne bodo zaslišani danes dr. Maček in tov. Tukajšnja policija namreč nima pri sebi nobenih dokumentov, ker je vse poslala v Belgrad; kar so jih pa od tam vrnili, jih je izročila državnemu pravdniku. Tako policija niti sama ne ve, na podlagi česa bi zaslišala aretirance.

VTISI O OPROSTILNI RAZSODEI BANSKEGA STOLA V BELGRADU.

Belgrad, 21. jan. (Izv.) Poraz politike nasilja in potvarjanja je popoln. Ze sama odločitev prve instance v Zagrebu je bila očitna obsodba celokupne vladne politike. Sedaj je banski stol potrdil to prvotno odločitev skoraj v celotnem obsegu. Vlada je polagala na ta sklep največjo važnost v svojih izjavah, ki so jih dajali ministri. Zatrjevali so, da prvoten sklep ni bil končno veljaven in da je treba počakati, kaj poreče to sodišče. Sedaj je izpregovorilo in izreklo sodbo kljub pritisku, kakor veleval zakon.

Vest o odločitvi je na vladne kroge delovala porazno. S tem je vlada pred neodvisnim sodiščem doživela definitivni poraz in izvajati bi morala posledice. Tukajšnji listi so dopoldne nabili letake z

vestmi iz Zagreba. Občinstvo je delalo živahne komentarje k tej vesti in je soglašalo vsem, da je vlada pripravila zagrebški škandal v svrhu volivne agitacije in da opraviči zakulisno borbo proti prejšnji vladi narodnega sporazuma.

Posebno neugodno je vplivalo na široke sloje javnosti dejstvo, da je vlada šla v svojem nasilju tudi po odločitvi banskega stola tako daleč, da je vso petorico kljub sklepu sodišča dala po policiji ponovno aretirati.

FAMOZNI NOVI VLADNI »DOKUMENTI«.

Belgrad, 21. jan. (Izv.) Vlada še vedno objavlja nekatere dokumente, ki naj bi bili dokaz za Radićevo krivdo. Ne glede na vrednost teh dokumentov je treba tako postopanje vlade odločno obsoditi.

Absolutno nedopustno je to, da se za časa, ko se zadeva nahaja sub iudice, objavlja obtožilni materijal, ki se nahaja pred preiskovalnim sodiščem. Osnovni princip prava je ta, da je tak materijal tajnost sodišča in da se objavlja še-le potem, kadar je preiskovalni sodnik zaključil in postavil zadevo pred sodnike javnega sodišča. Očitna je namera, zakaj je vlada kršila ta princip. Ravnotako so nedopustne izjave ministrov, ki preudicirajo sklepe sodišča in hočejo izvrševati pritisk na sodnike.

Kar se tiče samih dokumentov so tako smešni, da se vlada z njihovim objavljanjem samo blamira. Tako je v današnjih listih objavljen govor Zinovjeva kot dokument proti Radiću, ki ga je imel Zinovjev oktobra 1. 1923 o programih in ciljih delavske internacionale.

Latentna vladna kriza.

PONUDBA DR. ŽERJAVA OD RADIKALOV ODBITA.

Belgrad, 21. jan. (Izv.) V svrhu reševanja vladne krize je bila za danes sklicana seja ministrskega sveta, kakor smo včeraj poročali. Zanimivo in značilno pa je dejstvo, da na sejo ni prišel niti eden od Pribičevićevih ministrov, razen dr. Žerjava, ki je bil delegiran, da na dvoru dela »štimgungo« za samostojne demokrate. Vsled tega se seja ministrskega sveta ni mogla vršiti.

Kljub temu so se ob napovedanem času zbrali v vladnem predsedništvu radikalni ministri in oba žalostna junaka dr. Šurmin in dr. Drinković. Pred tem sestankom je bil Pašić na dvoru, odkoder je prišel slabo razpoložen. Radikalni ministri so vsi ostali zbrani do 9. ure zvečer in so razpravljali o nastalem položaju. Po seji niso hoteli dajati nobenih izjav, vendar se je opazilo, da stvar ne gre tako gladko, kakor bi si nekateri želeli. Vladna kriza je latentna in se bo morala rešiti v najkrajšem času, ker so volite blizu.

Samostojni demokrati so po Žerjavu ponudili kot žrtve Večeslava Wilderja. Vendar radikali dosedaj o tej ponudbi še niso sklepali in so Žerjavovo ponudbo odbili z motivacijo, da morajo o njej razpravljati merodajno šele tedaj, ko pridejo v Belgrad Pribičević, dr. Krizman, dr. Lukičić in Wilder.

ACA STANOJEVIĆ KLICAN NA DVOR.

Belgrad, 21. jan. (Izv.) V Belgrad je poklican od strani dvornih krogov znani prvak radikalne stranke Aca Stanovjević, ki je kakor znano, eden najuglednejših članov radikalne stranke. Njegova beseda se na merodajnem mestu najbolj upošteva. Njegov vpoklic kaže, kako težka je sedanja kriza, ko se kliče na posvetovanje ta ugledni prvak, ki ga kličejo v Belgrad le v najtežjih momentih. Bil je ponovno na dvoru v avdijenci.

TEŽAVE S PROTIBOLŠEVIŠKO FRONTO.

London, 21. jan. (Izv.) »Daily News« pišejo, da je ustvaritev protiboljševiškega bloka v Evropi malo verjetna. Celotna Romunija bi rada čimprej uredila svoje razmerje do Rusije, če bi Rusija v vprašanju Besarabije popustila.

Politično preganjanje uradnikov v Sloveniji.

Belgrad, 21. jan. (Izv.) Z današnjim dnevem je brzojavno upokojen nadzornik poštne in brzojavne ravnateljstva v Ljubljani g. Vrbanjak po § 141 uradniškega zakona, poštni uradnik g. Klemenčič pa je istotako brzojavno premeščen po »službeni potrebi« iz Maribora I. v Belgrad I. Kakor doznava Vaš dopisnik, sledijo še nadaljnje izpremembe v poštni upravi v Sloveniji, ki imajo, kakor gori imenovani dve, vse značaj politične persekucije PPŽ režima proti korektnim poštnim uradnikom, ki niso Žerjavovi pristaši.

Proglas Davidovičeve stranke.

Belgrad, 21. jan. (Izv.) Davidovičeva stranka je danes izdala proglas na volivce. Najprej se podrtava borba proti neparlamentarni vladi, kakor je bila homogeno radikalna vlada, nato pa borba proti korupciji, ki jo je uvedla radikalna stranka, ki štiti s svojo avtoriteto obtožene ministre. Dalje pravi proglas:

»Radikalna stranka si je kot načelo na svojo zastavo napisala, da za velika nasilja ni nobene kazni in da odgovornost obstoja samo za majhne in reveže. Nepoštena uprava, mnogostevilne korupcije in neiskreni uradniki ubijajo vero v zakon in v red v državi in rušijo temelj državnega življenja. Taka uprava, kakor jo je uvedla radikalna stranka v naše javno življenje, je povzročila, da so se zbrali vsi pošteti ljudje in opozicijske stranke na skupno borbo in osnovali blok narodnega sporazuma.

Borba bloka sporazuma je julija končala z znano in prišlo do vlade. Program vlade narodnega sporazuma je bil znan celemu svetu. Pozdravilo ga je celokupno prebivalstvo naše države. Ravnopravnost med plemeni, pred zakoni vseh in vsakega so takrat državljani občutili brez razlike vere in narodnosti. Miren razvoj v državi in mir med plemeni je šel za tem, da postane definitiven. Program vlade narodnega sporazuma je bil sprejet od obeh ustavnih faktorjev. Narodna skupščina ga je sprejela s tako veliko večino, kakršne še ni imela nobena vlada od zedinjenja. Opravičeno se je verjelo, da se bo vladi dopustilo, da svoj program izpelje, da se sama opozicija, ako ji je do reda, zdravega režima, uklone pred izraženo voljo večine narodne skupščine.

Tako bi moralo biti, ali na žalost ni bilo. Že v programu je vlada narodno skupščino obvestila, da je uvedla v upravo spoštovanje zakona, da bo vodila energično borbo proti korupciji, ker je bila to ne samo zahteva večine narodne skupščine, marveč soglasna zahteva večine ljudstva. S tem ne bi bilo prišlo v nevarnost niti ljudstvo, niti državno edinstvo, niti ustava niti zakoniti pravni red. Toda bili so v nevarnosti številni intrigantski posamezniki. Čim se je pokazalo, da hoče vlada narodnega sporazuma to svojo obvezo izpolniti in čim so se vložile pritožbe proti 4 ministrom in čim je bil predložen zakonski načrt o pobijanju korupcije, je bila proti vladi narodnega sporazuma organizirana besna borba in intrige, napadi in obtožbe pod krinko, da je državno edinstvo ogroženo in da je treba braniti vladu in državo.

Ta zločinska akcija se je izvedla do padca vlade narodnega sporazuma, ki je imela večino narodne skupščine, in do razpusta narodne skupščine. Pa vlada ni mogla izvesti volitev, pač pa je dobila mandat za volitve vlada, sestavljena iz skupščinske manjšine, proti kateri se je ljudstvo izreklo pri preteklih volitvah. Sprejela je to nalogo skupščinska manjšina, da bo z zlorabo celega državnega aparata brez zakonitosti in z nasiljem pripeljala v narodno skupščino večino, ki bi pokrila s plaščem pozblijivosti vse gaženje ustave in zakonov in vseh storjenih krivic in obvarovala krivice pred pravično ljudsko obsodbo in ustvarila nove možnosti za korupcijo in nezakonitosti. Pri teh okoliščinah se je moralo poseči po ukrepih, ki stoje izven zakonskega okvira.

Nato se naštevajo ukrepi proti HRSS, ki jih je pa zagrebsko sodišče zavrnilo. Na to proglas nadaljuje:

»Temeljne državljanske pravice so v nevarnosti. V nevarnosti je ustavna svoboda, svoboda zborovanja in govora, vere in vesti, vse se gaži od oblasti. Tisoči državljani so zaprti, kakor da je osebna svoboda v tej zemlji postala igračka vladodržcev. Ali ne gre samo za naš parlamentarizem, osnovne politične in državljanske pravice, temveč tudi za mir v državi in miren razvoj našega ljudstva in naše države.

Nato poziva proglas volivce na volitve v borbo za narodni sporazum Srbov, Hrvatov in Slovencev:

»V boj za temelje pravice ljudstva, narodno vladavino. V boj za temelje držav-

ljanske pravice, za politično svobodo, ki jo sedanji režim nasilja gaži in nepoštenje, za notranji mir v državi, v boj proti režimu, ki preliva kri svojih državljanov! Naj bo 8. februar dan ljudske obsodbe sedanjega nasilja vladodržcev, dan svobode in edinstva, dan narodnega sporazuma in bratskega mira v državi in osiguranje moči naše države. Živelo ljudstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev!

Podpisani Davidovič in ostali člani izvršilnega odbora demokratske stranke.

Italija.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Rim, 21. jan. Včeraj se je sešel ministrski svet. Uradno poročilo pravi kratko, da se je pečal z običajnimi upravnimi zadevami. Poučeni viri pa trdijo, da je med drugim razpravljalo o važnih osebnih izpremembah na visokih mestih. Razen tega se je menda ministrski svet pečal z zadnjimi formalnostmi za končni sklep, da se odbor petnajsterih, ki ga je bil svojčas imenoval direktorij fašistovske stranke in mu poveljal nalogo, da pripravi potrebne predloge za izpremembo ustave, potom kralj, dekreta izpremeni v stalno kraljevo komisijo, ki bo pridružena vladi za reševanje vseh težavnejših vprašanj. Stvar je baje neposredno pred zaključkom.

SENAT.

Rim, 21. jan. Včeraj je začel zborovati senat. Na dnevnem redu so bili razni manj važni zakonski načrti. Ob razpravi volivne reforme nastopi opozicija v zmislu pravca, ki so ga zavzeli v poslan. zbornici Giolitti, Orlando in Salandra. Vendar bo volivna reforma vsekakor dobila večino.

SPOPADI NA FIRENŠKI UNIVERZI.

Firenze, 21. jan. Včeraj se je vršila tu slovesna otvoritev univerze. Navzoča sta bila med drugimi dostojanstveniki firenški nadškof kardinal Mistrangelo in prosvetni minister Fedele. Tekom slovesnosti in posebnob ob sklepu so se spopadli fašistovski dijaki in pristaši organizacije »Italia Libera«. Nastopilo je orožništvo in milica. Več dijakov in nekaj miličnikov je bilo ranjenih.

FAŠISTOVSKI NAPAD NA POPOLARE.

Ravenna, 21. jan. V občini Russi se je včeraj pripeljal avtomobil fašistov, ki so brez povoda napadli gručo domačinov in enega izmed njih smrtno ranili.

POGODBA MED OGRSKO IN NASLEDSTVENIMI DRŽAVAMI GLEDE ZAVAROVANJA KMETSKIH DELAVCEV.

Budimpešta, 21. jan. (Izv.) Danes se je sklenila med Ogrsko na eni ter Italijo, Jugoslavijo, Avstrijo, Romunijo in Češko-slovaško v izvršenje § 253 trianonske pogodbe posebna konvencija, ki urejuje porazdelitev zavarovalnih bremen ter premoženja bolniških blagajn kmetijskih delavcev in kmetijskih bolniških blagajn. Posvetovanja o ostalih socialnozavarovalnih zadevah se nadaljujejo.

KONKORDAT MED BAVARSKO IN VATIKANOM.

Monakovo, 21. (Izv.) Konkordat med Bavarsko in sveto stolico se ratificira v soboto.

ŠPANSKI KRALJ NE TOŽI.

Pariz, 21. jan. (Izv.) V zbornici je objavil Herriot, da je španski kralj odstopil od tožbe proti republikancu Ibanezu, ki je v svojih spisih kralja silno napadal.

BOJ PROTI DRAGINJI NA ČESKEM.

Praga, 21. jan. (Izv.) »Bohemia« poroča, da namerava vlada začeti energičen boj proti draginji. Zaloge živil bodo popisali, nato pa določili cene.

DIJAŠKI ŠTRAJK V BRNU.

Brno, 21. jan. (Izv.) Dijaki živno-zdravniške šole v Brnu so začeli štrajkati. Zahtevajo, naj profesor Kardutzky odstopi.

ANGLIJA GRADI NOVE VOJNE LADJE.

London, 21. jan. (Izv.) Angleška admiraliteta je predložila parlamentu načrt za gradnjo 4 velikih oklopnih križark, 8 podmornic najmodernejšega tipa in več pomožnih ladij.

BOJ ZA PETROLEJ.

London, 21. jan. (Izv.) Pogodba med sovjetsko vlado in Japonsko vsebuje tudi odstavke, ki prepušča izkoriščanje petrolejskih vrelcev na otoku Sahalinu Japoncem.

PETROLEJSKI ŠKANDAL V AMERIKI.

Washington, 21. jan. (Izv.) Senat je s 40 proti 30 glasovom odobril poročilo o znani korupcijski petrolejski aferi. Kompromitirana je republikanska stranka in njeni velekapitalisti.

AUTOMOBILNE VOZNIJE

znatno znižane cene. — Autotaksi štov. SL 432, 684, 490, 481 vozijo

kilometer po 6.— Din

STOJIŠČA pred hotelom »SLON« in »UNION«. Naročila sprejema »JUGO-AUTO«. Telef. 236.

Na mrtvi straži.

Izpregovoriti moramo o najsrmatnejšem madežu sedanjega režima in najsrmatnejšem pojavu balkanizacije.

Sedanji režim je izlil svoj žolč nad sledečimi upravnimi uradniki: dr. Milavca je odpustil brez vsake disciplinarne razsodbe, Stanka Mašiča, oba bivša velika župana Šporna in dr. Vodopivec upokojil, premestil pa dr. Vidica iz Radovljice v Ljubljano, Marsiča iz Kamnika v Laško, dr. Hacinca iz Laškega v Kamnik, dr. Šiško iz Krškega v Kočevje, dr. Čušca iz Kočevja v Krško, dr. Megušarja iz Šmarja v Prevalje, Milača iz Prevalj v Maribor.

Nekateri od premeščenih niso bili še dve leti v sedanjem službenem kraju. Toda ostudnost te gonje se šele pokaže, če pomislimo, da so izmenjavili poročene z neporočenimi ali pa poročene premestili v mesta, kjer se ne dobi stanovanja, tako da imajo sedaj Milač, dr. Šiška, Marsiča, dr. Vidica dvojno gospodinjstvo, podlost tega premeščanja pa krona še to, da so premestili podrejene uradnike in ne — razen enega — kakšne vodje »šnicel« poglavarstev.

To preganjanje režimu neljubih uradnikov ima globlji namen, nego se na prvi pogled vidi nepoučenemu človeku. To preganjanje zadeva naše ljudstvo mnogo bolj nego marsikatera druga intriga sedanjega režima. Režim hoče upravno službo vsemu slovenskemu upravnemu uradništvu zagnusiti, v ljudstvu vzbuditi občutek nesigurnosti pred upravo ter tako pripraviti pot balkanski upravi v Sloveniji.

S tem da premešča podrejeno uradništvo, daje večje moralne klofute šefom, kajti oni so odgovorni za dejanja podrejenih, če bi bila nepravilna. Pri podrejenih pa se prav lahko vzbudi sum, da so šefi predlagali premestitev. In kje ostane zaupljivost? Ali ni zaupljivost med šefom in podrejenim pogoj za brezhibno uradovanje? Vprašali bi samo gg. okrajne glavarje, ali so to povedali gg. velikima županoma, ko sta jima dajala »navodila za volitve«? In premestitev podrejenih uradnikov se je izvršila tik pred tem »dajanjem navodil«. Ali so gg. razumeli ta migljaj s kolom? Zdi se, da so in v strahu, da jih ne pošlje Žerjav na romanje, vrše zdaj agitacijsko službo po deželi »v imenu zakona in države«.

Res je, poznamo nekatere, ki pljujejo z ogorčenjem in gnusom na ogabne razmere svoje službe in si žele iz nje kakor živi pokopani. Toda izstop iz upravne službe — in tega se naše ljudstvo še premalo zaveda — pomeni, da bo to ljudstvo brez upravne zaščite poštenih slovenskih uradnikov, prepuščeno na milost in nemilost prodani gnili žerjavovski inteligenci, ki bo ali sama upravljala državo kakor pred vojno prismojeni in degenerirani grofi in baroni, ali pa bo izročila upravo »veščini in izvežbanosti« srbskih upravnikov.

Tu zadeva režim ob živce našega slovenskega naroda. Kdo naj štiti naše kmetstvo in delavsko ljudstvo pred nasiljem puškinih kopit drugih kakor slovenski, iz tega ljudstva izišli uradniki. Zapomnite si volivci, oni, ki danes vztrajajo in se žrtvujejo kljub preganjanju v upravni službi, se žrtvujejo za svoje slovensko ljudstvo. Danes naša uprava nasplošno še ne pozna »zaradek«, svojo razsodbo dobiš še za določen kolek, ko bo izginilo pošteno naše slovensko upravno uradništvo, in to zapušča zaradi neznošnih razmer državno službo, potem bo Balkan začel pri Raketu in Špilju. Uprava bo postala ena sama policijska kancelija, kjer se bodo delile batine namesto pravice kakor v Južni Srbiji.

Za sedaj moramo samo to ugotoviti, da sedanji režim ne preganja onega uradništva, ki ima maslo na glavi, n. pr. g. P., temveč onega, ki je vestno in po zakonu vršilo službo proti vsakemu, tudi če je bil žerjavovec ali orjunaš, verižnik ali tihotapec. To je, kar se do duše gabi na tem premeščanju poštenemu slovenskemu upravnemu uradništvu in našem ljudstvu. To oo dalo na to odgovor 8. februarja!

Kaj pravijo drugi?

Praga, 19. jan. 1925.

Režimsko časopisje v Jugoslaviji — posebno reptilski listi iz Slovenije —, se radi hvalisajo s svojo »energično« politiko, a se pri tem radi sklicujejo tudi na inozemstvo, češ, kako prijazno je njihovega režimu »silne roke« itd. Ob priliki Radičeve aretacije n. pr. »Jutro« ni pozabilo inozemstva in pisalo, s kako simpatijo je bil sprejet ta vladni korak povsod v Jugoslaviji prijazni tujini.

Toda počasi, prijatelji! Premotimo samo malo javno mnenje v državi, ki nam je po krvi in jeziku najbližja — na Češko-slovaškem. Splošno je znano, da je bila Davidovičeva vlada tu skrajno simpatično sprejeta, ker je značila odločen korak k konsolidaciji Jugoslavije, katere si izmed vseh okoliščin državi Čehi prav gotovo najbolj iskreno žele. Ob nastopu PPŽ režima se je tukajšnje časopisje — vsaj vladno —

zadržalo zelo rezervirano in je po večini registriralo samo dnevne dogodke; kolikor pa je obširneje pisalo, se je zrcalila iz tega želja po skorajšnjem umirjenju in pomiritvi razburjenih duhov. Opozicijski časopisje, ki ni vezano po nobenih ozirih na režim sosedne države, je seveda že od vsega začetka PPŽ spustilo marsikako ostro puščico na naše vladodržce. Tudi glasila ljudske stranke so se takoj postavila odločno na stran preganjane demokracije. Toda za nas je pa važnejše, kakšni glasovi prihajajo sedaj iz listov, ki so bili doslej prijateljsko naklonjeni Pašiču, ali pa so vsled tega, ker so na vladi, dosihdob previdno molčali. Toda nasilno nastopanje proti opoziciji, gaženje ustave, teptanje najelementarnejših zakonov je v zadnjem času dirnilo tudi prav krepko v so tukajšnje javnost in skoro vsi listi ostro obsojajo tako divjo gonjo, ki mora državo spraviti v prepad!

Pred kakim tednom je prinesla »Tribuna« dolg uvodnik, ki se bavi z neznošnimi razmerami v Jugoslaviji. Obsoja kar najostreje tudi s splošno državnega stališča PPŽ divjanje in pravi med drugim: »... Je videti, da se v Belgradu dosedaj niso še ničesar naučili. Prav tako gotovo je tudi, da mora zunanje-politični prestiž vsled takih barbarskih metod vladanja pasti na minimum... Bo treba, da tudi naša republika dobro premotri to stvar in uravna svoje zunanje-politične odnose, da ne bi morala kdaj plačevati za druge...« Precej jasno, kaj? Bolj bi že skoro težko zapisal list, ki ima baje precej odprta ušesa proti zunanjemu ministrstvu.

Najbolj čitan in razširjen češki list »Národní Politika« večkrat kaj prinese o razmerah v Jugoslaviji. Pred nekaj dnevi je priobčila uvodnik iz peresa gosp. prof. Stan. Nikolana pod naslovom »Na obeh straneh Jadrana«, kjer Pašičev režim isto-veti popolnoma z Mussolinijevim in mu obeta tudi enak konec. Istočasno prinaša večernik »Právo lidu« (soc. dem.) oster uvodnik pod naslovom »Sultan Pašić«, kjer slika pravne in varnostne razmere v SHS podobne, kakor v Turčiji za časa najhujših sultanov!

Jako interesanten uvodnik prinaša včerajšnji »Venkov«, napisan po poslednjih vesteh, da namerava PPŽ preganjati nedolžne tudi po popolni oprostitvi od strani sodišča. (Venkov je organ tuk. agrarne stranke in osebno glasilo ministrskega predsednika.) Ker je članek vse-skozi zanimiv, ga podajam tu skoro v celoti. Pravi:

»Od prvega trenutka, ko se je javila namera PP vlade, da postopa proti HRSS, je bilo videti, da gre za akcijo, katere pravi cilj ni bramba države, ampak mnogo bližjih interesov radikalne in demokratske disidentske koalicije v sedanjem volivnem boju, v katerem bi bil uspeh te koalicije že naprej obsojen k popolnemu fujasku, ako bi se HRSS pustila akcijska svoboda. Če si je hotel torej PP režim izboljšati izglede in se ubraniti tega, da bi bil v bodoči skupščini postavljen pred še močnejši opozicijski blok nego je bil oni, pred katerim je stal zadnjič, in zaradi netaktnega ravnanja Radičevega tudi zmagal, je bil prisiljen, da na kak način iztisne svojega najjačjega protivnika Radiča iz volivnega boja. Segel je po sredstvu, ki se da na Balkanu izvesti vedno, če ima vladajoči v svoji moči administrativno, orožništvo in policijo in če se more zanesti na armado: razpusil je nasprotniškovo stranko, ki v tem slučaju obsega cel narod. Za volitve bo s tem mogoče vsaj deloma dosežen cilj in glavno hrepenenje vladajočih oseb sedanjega režima: da se vzdrže pri veslu, bo mogoče začasno zopet za kratko dobo nasičeno.

Je seveda nesporno, da je Radič in z njim celo vodstvo HRSS storilo celo vrsto taktičnih napak, katerih največje je zagrešil napram Davidoviču, ki bi bil lahko pri razumni in dosledni politiki Hrvatov privedel Jugoslavijo iz notranjega vrenja v konsolidacijo, toda ravnotako je gotovo, da je bilo ravno toliko napak storjenih tudi na drugi strani, ki katerim se pridruži poslednja akcija pred sodiščem bodočnosti kot najresnejša napaka.

Trenutno ugodna mednarodna atmosfera je zapeljala PP vladu k odločilnemu koraku, moralno jo na videz podpirajoč, toda notranjepolitične razmere so bile zanj najneugodnejše, kajti akcija ni zadela stranke, ampak narodno celoto, čije nacionalizem je bil ravnokar napet na najvišjo stopnjo. In prav to je imelo biti opomin pravemu državniku, da je treba največje previdnosti, da se ne bi državni celoti prizadela škoda, katero bo morala bodočnost dolgo, dolgo popravljati.

Situacija bi bila popolnoma drugačna, če bi bil dokazilni material proti obdolženim neovrgljivo jasev in točen. Tega pa, kakor sedanji razvoj dogodkov kaže, ni.

Je gotovo neprijetno za režim, ki je začel hoditi po tej poti, če se razblinjajo »dokumente«, proglašeni za najvažnejše, kakor oni o Radičevem paktu z Madžarsko, v same mehurčke, rojene v donkišot-

ski glavi, katere neodpušljiva krivda je, padati iz ekstreme v ekstrem.

Zagrebsko sodišče I. instance je bilo seveda pri takih dokazih krivde prisiljeno izreči razsodbo, ki je preiskovalni zapor »klivcev« odprla.

Da je s tem povzročilo skrajno razburjenje v belgrajskih vladnih krogih, je tembolj razumljivo, ker je bilo to opoziciji znamenje za oster napad na vladu, katere stoji vsaj kolikor se tiče dr. Mačka in tovarišev, pred javnostjo v neprijetnem položaju odkritega eksponenta strankarskega režima.

Toda izrek zagrebskega sodišča ni vplival na izpremembo kurza vladajočega režima, kakor pričajo belgrajske vesti. Kakor je videti, obstoja v Belgradu vse-kakor trdna volja iti brezobzirno za postavljenim ciljem, in zato se govori o tem, da zagrebsko sodišče ni za ta spor pristojno, da je predsednik senata Radičev prijatelj in da bo potreba v interesu nepristranosti procesa prenesti ga v Beograd.

Če bi se to imelo uresničiti, bo ta odločitev samo nov dokaz potrebe današnjega režima, da se svojih nasprotnikov za vsako ceno otrese. In odločevanje spora po srbskih sodnikih, ki so znani vsled svojega trdnega smisla za pravico, bi pomenilo, če bi odločili enako kakor sodniki v Zagrebu, definitivno politično smrt današnjih samovladcev Jugoslavije.

PP režim je danes pred odločitvijo, ki more imeti na notranje politično življenje SHS še vse resnejše posledice kakor pa samo postopanje proti HRSS. Boli zmožen v nadaljnjem žrtvovati interese oseb in strank interesom države in naroda?

To je vprašanje, na katero čaka danes odgovor ne samo Jugoslavija.

Tako omenjeni list. Resnica prodira nezadržno tudi že v tujino, čeprav vlastodržci delujejo na vse kriplje, da bi jo zakrili. In vsi pošteni ljudje dobre volje — tudi tujina — se obračajo k pravici. Na vsem ljudstvu v Jugoslaviji pa je, da na dan sodbe s kroglicami požene samodržce od državnega krmila. Tudi inozemska javnost bo z iskrenim navdušenjem pozdravila tako zmago!

Dr. C—.

Volivno gibanje.

Volivna pravica in bratje Srbi v luči radikalnega lista »Samouprave«, ki izhaja v letu 1925 v Ljubljani. V številki 2 tega najnovejšega propagatorčrka žerjavščine in radikalščine med Slovenci beremo tudi famozne stavke: »Izvolitev kandidatov narodnega bloka bi bila v največjo korist Slovenije, ker bi ti obvarovali Slovence pred osveto krivično izravnanih bratov, ki so jih rešili iz nemškega robstva.« — Pristno demokratsko in preljubeznjivo radikalno bratstvo. Kakšen vris bi zagnal gospod dr. Žerjav, če bi se upali mi podtakniti Srbom misel na kako osveto nad nami Slovenci.

»Shodi« kandidatov Narodnega bloka v Sloveniji. V nedeljo se je na več krajih zgodilo, da so hoteli Žerjavovci kandidati govoriti ljudem po gostilnah, a še niti ust niso upali odpreti, ker so videli, kakšne gostilniške goste imajo okoli sebe. Za vzgled take samostojne demokratske polomije naj navedemo Polhov Gradec. Cel teden so bobnali za shod v nedeljo 18. t. m. Tajništvo SDS je poslalo 10 lepakov, ki bi se naj nabili na vidnih mestih. »Stroške vse plačamo«, je zraven pripomnilo. Žalostna navdušenost polhovgradskih demokratov, če tajništvo SDS niti tega ne pričakuje od njih, da bi lepake zastoni nabili. Shod bi moral biti v gostilni »Pri Kroni«. Seveda za privolitev gostilničarjevo se visoki gospodje niso zmenili, pač pa so zagrozili z rekvizicijo. V nedeljo vstopila ob sedmih zjutraj v gostilno dva moža: živinozdravnik Rafael Ipavec in Franc Majcen. V hiši je bilo polno ljudi, ki so prišli po prvem opravilu na zajtrk. Tudi demokrata si narečita zajtrk. Može so opazili za Polhovgradec nenavadna gosta in se spogledovali, kaj bosta. Moža pa použijeta golaž, se vzdigneta in odideta, češ »može niso zato«. V drugi gostilni poizkusita prav tako srečo, le da sta naročila tukaj črno kavo. Pa tudi tukaj se je shod začel in končal z besedami »može niso za to«. Ker »može niso bili za to«, ta dva shoda ne figurirata niti med »lepo obiskanimi«. — Enako usodo sta imela Žerjavova govornika v Zalogu pri Kamniku. Kdo tukaj »ni bil za to, ne vemo.« — V Nevljah pri Kamniku ni odposlanec »Narodnega bloka«, po slovensko »Narodne klade«, mogel najti nikjer prostora za shod, ker nihče noče dajati potuše ljudem, ki jim je mnenje ljudstva deveta briga. Seveda je sedaj te polomije kriv — gospod župnik, ne pa izlivi Žerjavove globokoumne državniške modrosti, kakor zaplemba »Domoljuba« itd. — V Starem trgu pri Črnomlju so se hoteli razmahniti dr. Županič. Ko so prišli ljudje po sv. maši iz cerkve, se je povzpel radikalni prvak Slovenije na voz in začel govoriti: »Ko pridemo tako-le iz božjega hrama (med-

klici: »Saj Vi niste bili pri maši!) — se navadno hočemo malo pogovoriti...« — »Pri nas je velika svoboda.« — Medklic od Hrvatov onkraj Kolpe: »Zato ste nam pa Radiča zaprli.« Medklici nočejo pomehati in gospod doktor je po petminutnem govoru prisiljen opustiti poljudno govorjenje in slikanje svobode v kraljevini SHS. Par fantov se je hotelo lotiti starotrškega gospoda kaplana, pa so jim pokazali Hrvatje svoje pesti in pogum jim je padel v hlače. Sedaj pričakujejo doli še Pucija. »Dobro«, pravijo, »le naj pride, mi bomo pripravljani nanj. Pripravili mu bomo nekoliko drugačen sprejem, kakor takrat, ko nam je prišel železnico obljubljal, katere nam pa ni dal.«

Kamna gorica in elektrika. G. ing. Dušanu Sernecu, kandidatu SLS v radovljiskem in logaškem okraju, je »Slovenski narod« pred nekaj dnevi očital, da je on zagrešil, da Kamna gorica še nima napeljavne elektrike iz elektrarne na Završnici. Dejstvo je, da je ing. Dušan Sernec kot šef elektrarne na Završnici v smislu programa, ki ga je on sam predlagal in se je na njegov predlog od pristojnih oblasti odobrili, pripravil ves potreben material, tako za Kamno gorico kakor za druge kraje, da pa se je program izpremenil in napeljava v Kropo opustila po njegovem odhodu, po katerem se niso več vpoštevali interesi okoliškega prebivalstva, ampak so po njegovem odhodu njegovi nasledniki z materialom, katerega je pripravil on za Kamno gorico in druge kraje, izvršili daljnovod v Kranj v interesu kapitalistične družbe. Iz vseh napadov na g. Dušana Serneca se samo vidi, kako brezupen je položaj za kandidature gosp. dr. Kramerja, da se žerjavovci zatekajo k vsem mogočim lažem. Gosp. inž. Dušanu Sernecu pa nikjer ne morejo do živega, dokaz, kako primeren in vrl kandidat da je. Kaj bi dali demokratje, da bi mogli najti na njem le eno resnično pego!

Davidovičeva demokratska stranka v Hrvatski in Slavoniji je vložila naslednje liste: Mesto Zagreb: Nosilec dr. Z. Petričič; županija Zagreb: dr. Ante Pavelić, odvetnik; županija Varaždin z Medjimurjem: dr. Ivo Senev; županija Modruška: dr. Tomislav Tomljenović; županija Lika-Krbava: dr. Mića Anić; županija Bjelovar-Križevci: Jovan Banjanin; županija Virovitica: dr. Ivan Ribar; županija Požeška: Oton Popović; županija Srijem: dr. Stevan Simeonović—Čokić.

Politične vesti.

+ K nastavitvi »Domoljuba«. V l. 1924. je vodilo »Jutro« znani umazani boj proti Jadranski banki. Takrat so se ljudje spraševali, če dopušča tiskovna svoboda tako zločinsko gonjo proti denarnemu zavodu. Oblastva so bila mnenja, da je to dopustno. Jadranska banka se je branila proti dnevnim napadom »Jutra« na ta način, da je pošiljala popravke, katerih pa »Jutro« ni hotelo priobčiti. Banka je tožila odgovornega urednika »Jutra« in sodišče je bilo mnenja, da mora »Jutro« priobčiti vpslane popravke, če so le formalno pravilni. Zagovornik »Jutrovega« urednika g. dr. Vlad. Knaflič je napisal radi te sodbe v »Slov. pravnik« št. 1. in 2., letnik 1924, članek: »Nekoliko kritike h sedanji tiskovno-pravni praksi«, kjer se zavzema za čim večjo tiskovno svobodo in očita našim sodiščem policijsko prakso pri uporabi tiskovnega zakona. Dobesedno navaja: »Dandanes je ratio legis čim največja tiskovna svoboda in favoriziranje novinstva. Najmanj, kar smo novinstvo zahtevali, pa je to, da se mora intrepetacija veljavnih tiskovnih zakonov skladati z liberalnim duhom naše ustave.« V »Jutru« od 20. t. m. pa je taisti dr. Vladimir Knaflič priobčil dolgo »juridično« klobaso, v kateri zavzema stališče, ravno nasprotno temu, katero je zastopal v »Slovenskem Pravniku«. Seveda, takrat je šlo za »Jutro«, zdaj pa gre za »Domoljuba«. Res, velik rešpekt bodo imeli juristi pred juristarijo gospoda Vladimira Knafliča!

+ Vlada molči. »Pravda« poroča. »Pred nekaj dnevi smo poročali, da sta se začela zanimati za zaprte člane HRSS tudi francoski in angleški zastopnik, ki sta pri tej priliki nad aretacijami izrazila svoje nerazpoloženje. Od dne tega poročila do danes je minilo že nekaj dni in vlada teh vestí ni dementirala. To pomeni, da so naša poročila bila točna in da je vlada doživela novo blamažo.«

+ Sodbje bosenskega radikala. »Jutranji list« objavlja mnenje starega bosenskega radikala o položaju: »Težko mi je živeti in gledati, kaj se dogaja. Pod Avstrijo so nas preganjali, verjeli pa smo na odrešenje. Danes pa gledam v meglo in vi-

dim, da radikalna stranka zapušča svoje pozicije brez boja. Discipline ni več, ker so narodne interese podredili interesom posameznikov in ker se vodstvo stranke pokori neznatni kliki, ki vso stranko terorizira. V sporazumu s Hrvati in Slovenci bi bila radikalna stranka lahko vedno na vlad. Tako pa ne bo dobro, ker je vse nezadovoljno, najbolj pa radikali sami.« — V Sloveniji je z današnjim stanjem zadovoljen samo še Žerjav, drugi pa nihče. Pa tudi on »narodne klade« ne bo privabil do vrha.

+ Gospa Radičeva protestira. Zagreška demokratska »Riječ« je objavila pred par dnevi faksimile nekega pisma, ki ga je baje pisala gospa Radičeva lastnici penzionata »Zeus« na Dunaju, g. Walter, v katerem priporoča gospej Walter dva gospoda, ki bosta prišla iz Rusije. Kakor poroča »Jutranji list«, se je gospa Radičeva pismeno pritožila na ministra za notranje zadeve in proglasila ono pismo za ponarejeno. Tudi pismo gospe Radičeve bodo objavili zagrebski listi v faksimilu, da bodo ljudje lahko sami ugotovili veliko razliko med obema pisavama. Tako dobiva režim »narodne klade« breco za breco, pa se za vso sramoto čisto nič ne zmeni.

+ Tudi krave pod obznanjo. »Hrvate« priobčuje dnevno kar cele kolone o preganjanju hrvatskih kmetov in odličnjakov. Našteta, kako premeščajo uradnike, učitelje in profesorje kar trumoma v Srbijo, kmete zapirajo, hrvatska društva in občinske zastope razpuščajo. Vse seveda v imenu obznane. Vladnim priganjalcem pa preganjanje ljudi še ni dovolj, ampak so se spravili v imenu obznane celo nad krave. Tako so zaplenili kmetu Frančiču v Ružu kravo zato, ker jo je baje Frančič kupil za denar, ki ga je prejel iz fonda Radičeve stranke. »Hrvate« porogljivo vprašuje, če so po mnenju Pribečevičeve policije tudi krave lahko včlanjene pri tretji internacionali. Ubogi Frančič pa še danes ne ve, kje je sedaj njegova »politična« ali »internacionalna« krava.

Beleške.

Kaj počne dr. Žerjav za svoje ministrsko plačo? Ko je bil minister profesor Sušnik, »Jutro« ni imelo dovolj pazljivih oči, da bi sproti registriralo vsa potovanja ministra Sušnika in mu očitalo, da se vozi za svojo ministrsko plačo naokoli, mesto, da bi delal v Belgradu. Minister Sušnik je bil samo v Mariboru, v Zagrebu in na Sušaku, povsod pa v strogo službenih zadevah svojega resorja, v katere je mogel dobiti vpogled le na licu mesta. In vendar je »Jutro« sipalo nanj žveplo in ogenj, češ, da zapravlja državni denar. Dr. Žerjav je bil pa od nastopa svoje ministrske službe že najmanj desetkrat v Sloveniji. Nikdar niti »Jutro« samo ni vedelo navesti kakšnega službenega vzroka za ta potovanja, ker se mu zdi pač samoposebi umevno, da sme priti dr. Žerjav v Slovenijo tudi vsak teden, če hoče, v zgolj strankarskih zadevah. Sedaj biva že cel teden v Sloveniji, ne dela drugega, kakor agitira za »Narodno kladu«, ukazuje kot minister za šume in rude dr. Baltič in dr. Pirkmajerju, ki sta podrejena ministru za notranje zadeve, in zmerja v palači na Bleiweisovi cesti okrajne glavarje, ki jih kliče velika župana po Žerjavovi milosti in volji ad audiendum verbum. Pri svoji agitaciji se vozi naokoli z uradnim avtomobilom, ki ga je pripeljal seboj iz Belgrada. V nedeljo n. pr. je po »Jutrove« poročilu obletel z njim vso Gorenjsko do Jesenic in Tržiča. Pri državnotvornem Žerjavu je vse v redu, kakor pri državotvornih poneverjevalcih v državni bolnici v Ljubljani. Je pač tudi »Jutrova« državotvorna občutljivost različna v različnih časih.

Ata Narod enfant terrible mladih Jutrovcov. V večeršnjem »Jutru« prijmlje dr. Vl. Knaflič radi iz Knafllove ulice takole za ušesa stari zadnjega nečevnega napada na sodišče: »Ljubljansko sodišče je s svojim izrekom vsekakor zmotno poslopalo, — čeprav to nikogar neopravičuje k nekim obžalovanjem vrednim napadom, ki so se čuli.« Ata, ali Vam je tega na stara leta treba bilo?

Žurnalistično lopovstvo si je dovolilo večerajšnje »Jutro« z objavo leto dni stare karikature, s čemur se hoče maščevati nad znanim in priljubljenim slovenskim umetnikom. Ne glede na to, da strelja »Jutro« intrigant daleč mimo cilja, imajo slovenski umetniki tu klasičen dokaz, koliko se smejo zanašati na »Jutrovsko« diskretnost. Dostojen človek si bo odslej pač sedemkrat premislil, preden bo še prestopil prag »Jutrovega« uredništva in radovedni smo, kako bodo umetniški krogi sprejeli tovariša, ki bi ne čutil toliko kolegijalne solidarnosti in še naprej kulukaril prepotentnim teroristom okrog Žerjav-Ribnikarjevega ogledala, izpostavljačev nevarnosti, da bodo jutri izpili njegovo ime po vseh voglih.

Žerjavovci in Rim. »Jutrovc«, ki vedno očitajo SLS, da dobiva politične direktive iz Rima, so se po lastni trditvi obrnili v Rim na papeža, da jim pomaga v boju zoper SLS. Od svoje tozadevne akcije, ki so jo zasnovali preko našega

ministrskega sveta, zunanjega ministrstva in našega vatikanskega poslanika svobodomiselnca dr. Smolake, si obetajo najboljše uspehe za volivno kampanjo. Zatrdo pričakujejo, da izda Rim do nedelje interdikto in prepove vsem slovenskim duhovnikom, razen onemu, ki ga je zadnjič »Jutro« intervjuvalo, opravljanje maš in pridig in vsem vernikom, ki so doslej hodili k mašam in bili zadovoljni s pridigami ter niso nič »stenografirali in poročali tajništvu JDS«, nadaljnji obisk cerkva. Žerjav je že dal pokupiti v Ljubljani in zunaj na deželi vse mašne bukvice in vse demokratske veličine, od Ribnikarja do dr. Rapeta, ves sokolski štab in vse sokolske edinice in ves slovenski UJU je dobil navodilo, da gre v nedeljo v cerkev. Kajti Žerjav se opravičeno boji, da bi sicer nastala v nedeljo v cerkvah praznina, ki bi utegnila čisto po nepotrebnem izzvati mučen vtis pri vatikanskih krogih, kar pa je treba na vsak način preprečiti. Ker pa je dobil od Gangla in nekaterih drugih že vprašanje, ali bodo morali zdaj svobodomislec redno hoditi v cerkev in moliti za vse svoje bližnje, torej tudi za izobčene klerikalce, mu je dr. Žerjav obljubil, da stori v Rimu takoj po 8. februarju korake, da jih reši tega verskega napora, ki ga niso vajeni in predloži preklic interdikt, ki je itak zamišljen samo kot voliven maneuver. Podrobno izvedbo tega verskega preporeda med Žerjavovimi svobodomislec prevzame predsednik »Zveze kulturnih društev«, ki je zgodovinar, ve, kaj pomeni interdikto in ki je baš nedavno tega pokazal precej zanimanja za verska vprašanja, ker je predaval na Grosupljem ali v Višnji gori o grških in rimskih bogovih.

Dopisi.

Ig. Moje pridige. Ker se je zgodba o mojih pridigah na Igu že začela, bi utegnili koga zanimati tudi nadaljevanje. Predno pa začnem o podrobnostih, naj določim čas, kdaj so se te resnične zgodbe o mojih pridigah godile. Bilo je to v zadnjem in poslednjem letu vladanja g. gozdnega ministra dr. Žerjava v Sloveniji, ko je bil g. Baltič oblastnik v Ljubljani, g. Pirkmajer pa drugi oblastnik v Mariboru, v l. 1923. po Kr. V. tistih dneh sem dobil iz Ljubljane od g. okrajnega glavarja Ferjančiča to-le vabilo: »Vabim Vas, da se zanesljivo v četrtek dne 15. jan. t. l. ob 11. zglasite pri meni zaradi zaslišanja.« To vabilo mi je prinesel g. orožnik v sredo 14. jan. t. l. ob 7 zvečer. Ker sem prav to sredo prišel iz Ljubljane, sem povedal g. orožniku, da nimam časa, iti koj drugi dan zopet v Ljubljano. Rekel sem tudi, da bom šel čez teden dni in da se takrat zglasim pri g. okr. glavarju. Čez dva dni t. j. v petek 16. jan. t. l. so prišli na Ig v svrhu zasliševanja sam g. dvorni svetnik Ferjančič. Okrog polne mi prinese g. orožnik vabilo številka 11, da se imam še isti dan ob pol 13 zglasiti pri g. okr. glavarju v pisarni orožniške stanice na Igu. Zraven je bilo pripisano: »Ako ne pridete, Vas zadene globa in Vas bodo privedli orožniki.« Ker sem pa prav ta dan bil telegrafčno pozvan na pogreb svoje tete v Planino, se z g. okr. glavarjem nisva nič videla. Ko pridem v nedeljo 18. jan. domov s pogreba, mi zvečer prinese g. orožnik tretje vabilo: »Gospoda C. Milavca, kaplana na Igu vabim zadnjič, da pride v ponedeljek dne 19. jan. 1925. l. ob 10 v mojo pisarno v Ljubljani, Hrenova ul. 11. l. nadstropje zaradi zaslišanja. — Ako ne pridete, Vas zadene globa in Vas privedejo orožniki. Na Igu, dne 16. jan. 1925. l. Ferjančič, okr. poglavar.« — V tretje gre rado. Ko sem videl, kako so gg. orožniki v tem poslu še neizveščani — saj ta večna v preiskavanju pridig niti en mesec ne traja — sem iz sočutja do gg. orožnikov rekel, da bom šel v Ljubljano v ponedeljek 19. jan. Ker sem imel ta dan šole 5 ur na šoli v Iški vasi, je slavno okrajno glavarstvo tudi odredilo, da gre eden gg. orožnikov v Iško vas v šolo povedat, da ne pridem ta dan v šolo, ker imam zasliševanje pri g. okr. glavarju v Ljubljani. In tako sem vzel v levo roko »Aktenotische« napolnjeno z vsemi tremi vabili, dalje uvodni članek iz »Jutra« z dne 11. jan. in tisti članek iz »Jutra« 14. jan. V desno roko pa sem vzel popotni les kot oporo na tej težki poti in kot obrambo proti psom. In tako oborožen sem odšel proti Ljubljani k zasliševanju radi pridig k g. okr. glavarju. Kako sem bil zaslišan in kako sva se pomenila, o tem pa povem prihodnjič v drugem in daljšem delu te moje zgodbe o mojih pridigah. Ig. na dan sv. Janja, 21. jan. 1925. l. — Ciril Milavec, kaplan.

Bohinjska Bela. V nedeljo se je vršil pri nas shod SLS. Prišel nam je razložit sedanjí politični položaj g. inž. Dušan Sernec, mož, ki ga že poznamo odprej, ko je že živel v naši sosednji fari. Bilo nas je zbranih polni dve sobi pri Fridu. Udeležilo se je shoda tudi lepo število prejšnjih pristavev SKS. Može so prišli do spoznanja, kje je pravica in kdo se bori za pravo kneto in delavca. Vsak je obsojal sedanji režim in Pucija, ki je podpisal vidovdanksko ustavo, zato se mu bodo sedaj zahvalili pri volitvah. — V naši občini v Ribnem so pa imeli nek mal razgovor samostojni z načelnikom Med-

vedom iz Hraša. Bilo jih je zelo malo in še ti so obsojali njegovo umirajočo SKS. Ne bo nič, g. Pucelj in g. Medved propala sta za vedno na celi bojni črti! K nam bi prišla pogledat in poslušat Sernece, pa bi vam bilo prineslo več koristi. — Mi pa kakor večina Slovencev bomo volili 8. febr. stranko, ki je edina pošena zastopnica nas vseh in ki ima v sredi moza, kakor je naš kandidat inž. Dušan Sernece. Zahvaljujemo se pa vsi za obisk, ki ste ga storili, in vam kličemo »Na zmago 8. februarja!«

Radovljica. »Danes bomo tiči«, J. Nestorjevo komedijo v 8 slikah, je vprizorilo Kat. prosvetno društvo v Radovljici 18. t. m. ob pol 4 pop. in 8 zvečer v Ljudskem domu. Celota nam je nudila smeha, kot še nobena predstava, dasi so nam jih pokazali že nekaj v letih po vojni. Vloge so po spretni režiji dobro razdeljene in tudi nastudirane po dobrih močeh, ki jih ima društvo na razpoložev, ter je lahko ponosno na prijazno povsem gledališko dvorano in obsežen nov oder, kamor postavlja res postre scenarije, novo naslikane po g. Matiji Bradaška iz Kranja. Dobre tri ure se človek smeje pri tej komediji in kdor je tega željan, naj si jo ogleda v nedeljo, 25. t. m. ob pol 4 pop., ko jo društvo ponovi. Predprodaja vstopnic, ki si jih je radi prikladnosti priporočljivo nabaviti, je v trgovini Kmetijske zadruge v Radovljici.

Subotica. Z ozirom na notico v »Slovenec« z dne 16. t. m. pod naslovom »Železniški ravnatelj, priganjač žerjavovce« Vam sporočam, da se ravno taka komedija igra tudi pri subotškem železniškem ravnateljstvu. Tu je vlada poslala svojega eksponenta in priganja-

ča v osebi zloglasnega korupcionista ing. Matiča. Z dnevom njegovega delovanja je bilo premeščenih kar 18 uradnikov, ki pripadajo strankam bloka. A za temi 18 je sledilo in še sledi mnogo, mnogo drugih. To vse pa brez obzira na službeno potrebo in kvalifikacijo. — Med uradnimi urami se pobirajo podpisi za radikalno stranko itd.

Iz Regaške Slatine. V nedeljo, dne 18. t. m. ob pol 10 se je vršil tukaj pogreb v Ljubljani umrlega poštnega in brzojavnega ravnatelja g. dr. Janko Debelaka. Sprevod se je pomikal od pošte v cerkev Sv. Križa, kjer je bral sv. mašo zadušnico domači nadžupnik g. Korošec. Od tu so spremili umrlega na pokopališče k Sv. Trojici, kjer so ga položili k večnemu počitku kraj nedavno umrlega očeta. Spreveda so se udeležili zastopniki poštne ministrstva iz Beograda, številno zastopstvo poštnega in brzojavnega ravnateljstva iz Ljubljane, deputacije raznih pošt in drugih državnih oblasti, šolska mladina, požarna bramba in pevsko društvo »Sloga«, ki mu je zapelo na poslednji poti par žalostink. V lepih govorih so se poslovili od preminulega njegovi prijatelji-domačini ter tovariši uradniki.

Rečica ob Savinji. Kakor po večjih občinah je tudi v tukajšnji občini g. predsednik okrožnega sodišča dr. Kolnik zavrnil 20 volitev, ki jih je tukajšnje županstvo vreklo miralo v volivni imenik. Razlog, ki ga je navedel, je pač povsod enak, da namreč v reklamacijah ni bilo označeno, če so državljani SHS. Potrdilo se je od županstva, kar je samo ob sebi razumljivo, da so imenovani državljani SHS, g. predsednik je pa vrnil vse reklamacije s pripombo, da je prepozno, ker je reklamacijsko postopanje že končano.

Dnevne novice.

Naročnikom Slovenca.

Razpisujemo dve nagradi:

Prva nagrada za tistega naročnika »Slovenca«, ki bo najbolje uganil izid državnozbornih volitev dne 8. februarja v celi državi SHS. Nagrada 1000 Din.

Druga nagrada za tistega naročnika, ki bo najbolje pogodil izid volitev v vseh treh slovenskih volilnih okrožjih: mesto Ljubljana, Ljubljana-Novomesto, Maribor-Celje. Nagrada 500 Din.

Rešitev sprejema uredništvo do vključ 7. februarja do 6. zvečer.

Povdarjamo, da velja ta razpis samo za naročnike »Slovenca«.

Uredništvo »Slovenca«.

• • •

— Nove vrste pravice je uvedel PP režim. Najprej te policija vlatne v svojo luknjo. Potem te odpeljejo na sodnijo. Sodnija te za oprost. Nato pa pride policija na sodnijo in te odpelje zopet v svoj zapor. Nato te vnovič izroči sodišču na podlagi drugih obtožb. Sodnija te v drugič oprost, policija pa že čaka nate, ko te izpustijo iz sodnije in te v tretjič žene v luknjo k sebi. Nato državni pravdnik sestavi novo obtožbo, in policija te žene nazaj v sodnijske zapore. Sodnija te, recimo, tudi sedaj oprost, toda že so tu policaji in ti romaš v četrtič v »špekhamcro«. Nato se ta igra ponovi itd. Tako bo trajalo do 8. februarja, ko bo ljudstvo temu režimu dalo korenito brco.

— »Tisk svoboden!« Tisk je svoboden — tako pravi ustava, ki je osnovni zakon. Ironija na ta stavek je že obstoj posebnega tiskovnega zakona, ki ustavno zajamčeno tiskovno svobodo znatno omejuje. Da se pa shajati tudi še s tiskovnim zakonom, če ga oblasti uporabljajo po pameti. Kadar morajo pa oblast na višje povelje pamet zakleniti v stare arhive med stare akte, postane tiskovni zakon huda muka in natezalnica za tiskovno svobodo. Taka muka in natezalnica za tiskovno svobodo je n. pr. odlok, ki ga je dostavilo tukajšnje policijsko ravnateljstvo uredništvu »Nove Pravde« kot odgovor na njegovo prošnjo, da se mu dovoli prireditve posebne zdaje. Policija je prošnjo odbila z utemeljitvijo, da posebna izdaja ni potrebna, češ da se itak nič posebnega ne dogaja! Kakor da bi bila oblast poklicana odločiti o tem, kaj je posebnega in kaj ni posebno, ne pa izdajatelj lista! To so odločbe, ki jih ni poznala niti zloglasna Metternichova policija in ugled države se s takimi odloki proti tiskovni svobodi gotovo ne bo dvignil.

— Državotvorci. K besnemu napadu »Slov. Naroda« na ljubljansko sodišče radi razveljavljanja odloka policijskega ravnateljstva, s katerim je bil ustavljen »Domoljub«, se treba pripomniti še sledeče: »Da državotvorci« okoli »Jutra« in »Slov. naroda« divjajo zoper vse in vsakogar, kdor ne trobi v njihov rog, je znano. Ko je zagrebško sodišče ustavilo preiskavo zoper člane odbora HRSS in odredilo, da se izpuste iz preiskovalnega zapora, so bili v družbi z drugimi režimskimi listi takoj pri rokah z očitkom, da je zagrebško sodišče postopalo pristransko in da je treba izročiti preiskavo beograjskemu sodišču. Toda v svojem napadu na ljubljansko deželno sodišče je »Slov. narod« v svoji besnosti tako nepremišljen, da v isti sapi, ko označuje odločbo tega sodišča kot nezasiškan škandal in mu očita, »da daje potuho protidržavnim elementom in jih naravnost bodri k podvojeni protidržavni propagandi«, jadicuje, »da je to

tako nezasiškan škandal, kakršen je mogoč samo pri nas, kjer je omajana že vsaka avtoriteta!« Škorpijon se je v blaznem srdu ujedel v svoj lastni rep! Edino, kar je pri nas še stalnega in zanesljivega, je objektivnost sodišč; ta zavest naravnost pomirljivo vpliva na državljane v časih, ko služi uprava skoraj izključno partizanskim interesom. Kakor hitro pa izgubi prebivalstvo zaupanje v sodišče, potem mora zavladati splošna korupcija in anarhija. In ravno to nezavisno in pošteno sodstvo »Naroda« na tak nezasiškan način napada — zraven se pa čudi, da je pri nas omajana že vsaka avtoriteta!« Tako izgleda »državotvorci« »Naroda« kakor čuvar državne avtoritete! Najbolj zanimivo pa je, kako pretaka »Naroda« krokodilove solze za lepimi časi v Avstriji, vprašujoč, če bi bilo kaj takega mogoče pod Avstrijo. Da, da, ata »Naroda«, nazaj, nazaj v avstrijski raj, kaj ne?

— Orožniški vpokojenci. O bedi teh se je v zadnjem času po časopisih že nekoliko razmotrivalo, vendar pa še do danes nismo prejeli povišanega doklad v smislu uredbe o draginjski dokladi državnih upokojencev z dne 8. oktobra 1924 in sploh ne vemo, kam spadamo. Noben minister in sploh nihče se ne zanima za izboljšanje bednega položaja v naporni službi osivelih orožnikov, ki so bili upokojeni po takozvanem novem orožniškem zakonu. Ne smatrajo nas za državne uslužbence, ampak za neke vrste tovarno živino, ki naj gara in gara, dokler mu ne opešajo vse moči, potem pa naj pogine. Orožniški upokojenec, bodisi narednik ali kaplar, prejema torej še po starem zakonu o draginjskih dokladah iz l. 1922. In sicer osebne draginjske doklade po 9 Din, za vsakega rodbinskega člana pa po 3 Din dnevno, medtem ko prejemo vsi ostali civilni in vojaški upokojenci po uredbi o draginjskih dokladah z dne 8. oktobra 1924 višjo osebno draginjsko doklado ter tudi za vsakega družinskega člana po 150 Din mesečno. Tudi člen 27 zakona o orožniškem pokojninskem fondu z dne 18. febr. 1922 seglasi: Upokojeni orožnik prejema tudi sorazmerno draginjsko doklado, kakor ostali upokojeni državni uslužbenci. Toda ta zakon se sploh ne vpoštevata, čeprav nosi podpis kralja in raznih ministrov. Odveč bi bilo še posebej dokazovati, da je orožnik izmed vseh državnih uslužbencev v prvi vrsti in vedno izpostavljen raznim nevarnostim in nevarnostim in se vsi državni uradi, kakor tudi njih posamezni sluge in privatne osebe sploh zatekajo ob vsaki nevarnosti v zaščito orožništva, nasprotno pa če orožnik ali orožniški upokojenec prosi to, kar mu po zakonu pripada, mu vlada noče ugoditi. Naj bi se n. pr. poskusilo orožništvo začasno ukiniti; posledice bi se takoj v prvih dneh pokazale, ker sodnika ali glavarja se ne bo nihče bal, temveč kršitelj zakonov se boji le orožnika. — Kako naj živi popolnoma onemogel orožniški podčastnik, ki je služil 26 ali več let v orožništvu, bil medtem v italijanskem ujetništvu, si tam nakopal tudi bolezen in ima preživljati dva rodbinska člana, z 700 Din mesečno, naj preračuna najslodnejši minister. Sicer se je že o stvari interveniralo pri orožniškem poveljstvu v Ljubljani in Beogradu, toda brez uspeha, ker poveljnik žandarmerije v Beogradu, ki o zadevi samovoljno odločuje, sploh neče odgovarjati. Prosimo torej gospoda velikega župana, orožniško poveljstvo v Ljubljani ter vse merodajne faktorje, da se za nas uboge pare vsaj v toliko zavzamejo, da bomo pred zakonom enaki ostalim državnim usluž-

bencem in da se nam v isti meri izplača draginjska doklada, ki tudi nam zakonito pripada.

— Kako se postopali s tajnikom narodne skupščine g. Bačinicom v policijskem zaporu v Vinkovcih. Poročali smo, na kako nečlovečen način so aretirali v Beogradu tajnika, narodne skupščine g. Bačinica. Med vožnjo ga je stražil žandar kakor navadnega pocestnega tolovaža. V Vinkovcih je žandar s svojim varovancem izstopil in g. Bačinica peljal v policijski zapor. Tam so ga zaprli v celico skupaj z navadnimi zločinci. Za večerjo so mu ponudili čašo umazane, kalne vode. Okoli polnoči so pripeljali v isto celico nekega Kneževića, ki je par ur prej nekega pristasa HRSS zabodel z nožem. Ko je patrijot Knežević zapazil pri Bačinicu hrvatske liste, mu jih je iztrgal iz rok z besedami: »Še nocoj te bom zaklal, kakor sem prej onega.« Zjutraj mu niso dali nobenega zajutreka, pač pa so od njega zahtevali, da plača vožnjo za sebe in za svojega spremljevalca od Beograda do Vinkovcev in od Vinkovcev do Splita. Ko je Bačinic plačal, mu je ostalo še nekaj denarja, pa tudi tega so mu vzeli.

— Vlada proti »Hrvatskemu Sokolu«. V Pakracu je policija izvršila hišno preiskavo v prostorih »Hrvatskega Sokola«, društveno premoženje zaplenila in prostore zapečatila.

— Razpuščen mestni svet. Mestni svet v Pakracu je vlada razpustila.

— Osebnosti s pošte. Premeščenji so: Lea Sollova iz Rimskih toplic v Laško, Alojzij Šturm iz Ljutomerja v Gornjo Radgono, Angela Mlakarjeva iz Gornje Radgone v Ljutomer, Fr. Kancijan iz Mute v Mežo, Marija Tekavčeva iz Most pri Ljubljani v Ljubljano, Justina Blinčeva iz Vinice pri Črnomlju v Novo mesto, Rafaela Knapčeva iz Guštajna v Črno pri Prevaljah, Marija Kimlova iz Litije v Štore, Gabrijela Lešnjakova od Sv. Janeza ob Boh. jezeru v Ljubljano, Anton Radovan iz Novega mesta v Ljubljano, Fr. Brodar iz Ljubljane v Novo mesto, Marija Muličeva od Sv. Lovrenca na Dravskem polju v Maribor, Fr. Guderma iz Maribora v Ljubljano, Stefan Kobal iz Ljubljane v Maribor, Elizabeta Zadolčakova iz Bizeljskega v Ptuj, Marija Slaparjeva iz Ljubljane na Vrhniko, Jožef Šalamun iz Maribora v Cetine, Ivan Fašun iz Celja v Grobelno, Ivanka Grims z Jesenice na Gorenjskem v Radovljico, Janko Schrey iz Ljubljane na Jesenice, Vida Kušarjeva iz Ljubljane v Bellince, Francika Bombačeva od Sv. Jurija ob j. ž. v Celje, Frida Huttmanova iz Maribora v Ljubljano, Ivana Paterneljeva iz Kranja v Javornik, Mara Kovačičeva iz Maribora v Novo mesto, Alojzija Kriševjeva iz Maribora v Gornjo Radgono, Marica Kališnikova iz Ptuja v Veliko Nedeljo, Angela Fazziničeva iz Slovenjega gradca v Celje, Marija Debeljakova iz Ribnice na Dolenjskem v Sodražico, Magda Ločnikova iz Tržiča v Ljubljano, Kristjan Jeglič iz Maribora v Tržič, Vekoslava Božičeva iz Selnice ob Dravi v Ljubljano, Marija Klatzerjeva iz Kočevja v Gradec pri Črnomlju, Ivanka Košičekova iz Maribora v Muto, Ana Kopčeva iz Hraštnika v Rečico na Paki, Olga Zupančičeva iz Novega mesta v Stražo, Ema Burdianova iz Celja v Slovensko Bistrico, Darica Podgornikova iz Male Nedelje v Ivanjke, Ivana Paterneljeva z Javornika v Škofjo Loko, Marija Korbarjeva iz Kamnika v Ljubljano, Justina Blinčeva iz Novega mesta v Metliko.

— Delitev zemlje v južni Srbiji agrarnim interesom. Na podlagi razpisa ministra za državno agrarno reformo z dne 26. novembra 1924, št. 45.120, se vsi zainteresirani obveščajo, da se toliko časa ne izseljujejo v južno Srbijo k poedinim agrarnim ustanovam, dokler od teh oblasti ne bodo pozvani. Izselitev v te kraje naše države bi sedaj povzročila interesom samo nepotrebne stroške, ker je delitev zemlje za krajšo dobo ustavljena.

— Za zgradbo uradniških stanovanj v Južni Srbiji. Kralj Aleksander je te dni ministru za javne zgradbe izrazil željo, da posveti posebno pozornost zgradbi uradniških stanovanj v Južni Srbiji. Minister je nato govoril s finančnim ministrom, ki je obljubil, da sprejme v državni proračun vsako leto neki znesek za zgradbo uradniških stanovanj v Južni Srbiji.

— Pristaniške Ploča. Beograjsko in sarajevsko železniško ravnateljstvo sta poslali v Pločo skupno komisijo, da prouči tamkajšnje terenske razmere zaradi zgradbe nove moderne luke. Po mnenju komisije bi bilo treba za pristaniške zgradbe 100 milijonov dinarjev.

— Beg 14letnega dekleta. Te dni je policija v Mariboru na kolodvoru ustavila 14letno deklico, ki je, oblečena kot fant, potovala v družbi nekega moškega in ženske. Deklica je ušla staršem v Zagrebu, kamor jo je policija vrnila. Njena spremljevalca sta policiji ušla. Domnevajo, da sta bila zvodnika. Dekle noče dati nikakih pojasnil.

— Aretacija dvakratnega morilca. V Zagrebu so aretirali 29letnega Josipa Hercega, doma iz Karlovca, ki je bil meseca novembra lanskega leta v Vidmu pri Krškem umoril in oropal posetnika Verdelj in njegovo ženo. Herceg se je bil vdinjal pri Verdelju pod napačnim imenom kot raznašalec mleka. Potem je pregovoril Verdelja, da je vzel večji znesek iz hranilnice; naslednjo noč je s sekuro ubil oba Verdelja in oropal denar. Prišla je tudi Hercega žena in odnesla iz

hiše obleke in drugih stvari. Tudi ženo so že zaprli. Herceg je umor priznal in povedal, da je trupli umorjenih gospodarjev pokopal na dvorišču. Orožniki so trupli na označenem mestu dejansko našli.

— Krvavo maščevanje za nezvestobo. V vasi Vrevec pri Smederevu sta si bila dobra kmeti sin Dragutin Pantolić in Leposava Radojčić. Dragutin je pa moral še v vojaške in Leposava mu je prisegla, da mu ostane zvesta. Pa je prisego kmalu prelomila in ko se je te dni Dragutin vrnil domov, je zvedel o nevesti lepe reči. Razburjen je hitel do nje in ji očital nezvestobo. Leposava se mu je pa le smejala. Dragutin seže tedaj v žep po ročno granato, jo zažge in položi k nogam. V tem pa trdo drži Leposavo, da ne more ubažati. Čez nekaj hipov se je granata razpočila in Dragutina ubila na mestu, Leposavo so pa umirajočo odnesli v bolnišnico, kjer je naslednji dan umrla.

— Zločinec skočil z drvečega vlaka. Te dni so odpravili na 14 let obsojenega roparja Lazarja Čošića iz Broda v Mitrovico. Čošić je med vožnjo skočil skozi okno z vlaka in ušel.

Iz Primorske.

p Smrtna kosa. Umrla je v Trstu ga. Ivana Dekleva, stara 65 let.

p Ponarejeni 100lirski bankovci. V Trstu krožijo v prometu precej dobro ponarejeni 100lirski bankovci Napoljske banke (modri).

p Področje češkoslovaške konzulata v Trstu obsega poleg Julijske Krajine, Benečije in Zadra tudi Kvarnersko pokrajino z Reko

p Divjanje rasizma. Dočim se je drugi val fašizma v starih pokrajinah Italije že več ali manj polegel, se je pa rasizem v Julijski Krajini šele prav razgrel. Kakor v prvih časih »pohoda na Rimo« si v imenu fašizma prilasča polno oblast nad sodžavljanji vsak sadiščno nadahneni birč in razna sodrga ne glede na narodnost. Neodolne ljudi vlačijo v zapore, kjer jih pretepajo, nato pa izpuščajo (Tolmin, Črniče, Marežige), stikajo po hišah, kot »tajna« zasledujejo slovenska društva, ki že leta in let obstojajo zakonito in odgovarjajo vsem predpisom oblasti; fašistovski mladiči zopet rogovilijo z orožjem po tržaški okolici, zahtevajo od ljudi legitimacije ter sploh šikanirajo in terorizirajo vsakogar, ki jim ni po volji. Ljudje so sicer potrpežljivi, a predolgo to vendar ne more trpeti.

Iz štajerske.

š Umrl je v pondeljek zvečer po dolgi mučni bolezni g. nadučitelj Karel Vizjak v Celju v javni bolnišnici. Pogreb obče priljubljenega pokojnika se bo vršil v četrtek popoldne ob 3. uri iz celjske javne bolnišnice. N. v m. p.

Iz Ljubljane.

Ij K občenemu zboru gremija trgovcev. Gremij ljubljanskih trgovcev je imel v pondeljek zvečer občni zbor. Zbirajoči so se, kakor čujemo, na ta zbor pripravljali, da bi strmo glavi dosedanega predsednika gremija g. Fr. Stupico in na njegovo mesto posadili g. Šterka. To se jim je pa popolnoma ponesrečilo in je bil izvoljen dosedanji odbor. »Jutro« je pokazalo raditega svoj prikriti jezik, da je očitalo g. Jelačinu, da se je v svojem »daljšem političnem tendencioznem govoru obregnil tudi ob ministra Žerjavo, kakor da bi bil g. Žerjav skriv pomanjkanja solit« »Jutro« opravičuje dr. Žerjavo s trditvijo, da dr. Žerjav ni član monopolne uprave. Spričo splošnih, opravičenih pritožb trgovcev zoper državno gospodarstvo PP režima, ki jim je dal duška v popolnoma objektivnem in stvarnem poročilu g. Jelačin, je »Jutro« prav v zadregi in je njegov zagovor prav za nič. Nismo še čitali, da bi bil dr. Žerjav svoje upravno mesto pri monopolni upravi odložil; dokler pa je član vlade, njegovo mesto pri upravi monopola samo počiva in ni od nobenega drugega zasedeno. Dejstvo pa je, da je Slovenija brez soli in sol, ki je po drezanju slovenskih gospodarskih krogov brez vsakega sodelovanja dr. Žerjavo, dasi je bil za to naprošen, obljubljen, je merska (zrnata sol). Uprava monopola, katere član je g. dr. Žerjav, je na glasu vsled svojega sla

TAKO IZGLEDA

PRÁVO PRÍSTNO

ZLATOROG - MILD

bega gospodarstva, in mi čujemo, da za Slovenijo ni že od meseca maja 1924 naročila več soli, ker nima — denarja. Na Štajerskem so tudi ponekod sadili tobak, ki ga pa monopolna uprava sedaj ni odkupila ker nima — denarja. Sadileci tobaka so pa v veliki zadregi. Tu se jasno vidi, koliko je vreden »gospodarski program«, ki ga v volivni borbi ponuja kot limanice samostojna demokratska stranka. Njena kandidata gg. Mohorič in Zebal, ki prodajata na shodih »gospodarski program«, sta tudi molčala ko riba, ko je g. Jelačin čisto stvarno in objektivno razložil, kako se Slovenija gospodarsko zanemarija in kakšne uspehe da je imel pri svojih intervencijah pri g. dr. Zerjavu.

Ij Pogreb † g. Fr. Jeločnika je bil včeraj popoldne ob 4 izpred mrtvašnice splošno bolnice. Pogreba se je udeležila ogromna množica ljubljanskega prebivalstva, med drugimi številna društvena zastopstva. Združena pevska zbor »Glasbena Matica« in »Ljubljana« sta pod vodstvom dr. Franca Kimovca zapela žalostinki »Vigred se povrne« in »Blagor mu«.

Ij Razglas. Mestna občina ljubljanska namerava razširiti obrat mestne elektrarne na tako kapaciteto, da ji bo mogoče oddajati tok neomejeno vsem prebivalcem v mestu in okolici. Radi ugotovitve konzuma se vabijo interesi, ki hočejo svoj dosedanj priključek povečati ali se na novo priključiti, da najkasneje (najdalje v roku do 3. febr. 1925) izpolnijo formular, ki jim je na razpolago pri ravnanstvu mestne elektrarne v Mestnem domu. Ta formular naj izpolnijo tudi oni, ki so sicer že vložili prošnjo za priključek, pa še niso dobili odgovora. Industrijske obrate se bo v najkrajšem času obvestilo, pod katerimi pogoji bi se jim dobavljali električni tok. — V Ljubljani, dne 21. januarja 1925. — Predsednik gerentskega sveta: dr. Diško Puc, l. r.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Milena Samsa, hči pripravnika finančne kontrole, dve leti in pol. — Marija Zabjek, služkinja, 45 let. — Josip Jančar, rudar, 31 let. — Ivan Foršek, delavec sin, eno leto.

Ij Zakleta hiša. Toliko nesreč in tatvin kot se je zgodilo na Marijinem trgu št. 1 ni doživela v Ljubljani še nobena druga hiša. Od 2. oktobra l. 1919 pa do 19. t. m. je bil v tej hiši 1 velik požar, 3 velike tavnine, nešteto razburljivih pretepotov — petelinjih bojov — ena smrtna nesreča, več ranjenih itd. Vendar pa je krona vseh nesreč v tej zakleti hiši zadnji vlom, ki se je izvršil v noči od 19. t. m. Nepoznan tat se je splazil v I. nadstropje, kjer ima hišna lastnica in trgovka Ivana Smalcova skladišče koz. Kljub temu, da stoji na Marijinem trgu stražnik, se je tat posrečilo neopaženo odnesti več dihurjevih koz, 40 lističih in 15 od kunie. Vrednost ukradenih koz se cení na Din 32.000. O tatu kakor doslej še o nobenem, ki je obiskal to hišo, ni ne duha ne sluha.

Ij Pogreša se od torka dne 20. januarja 13letni deček Oskar Schiller. Ima modro mornarsko obleko z dolgimi hlačami, rjavo suknjo in športno kar, čepico. Kdor bi o njem kaj vedel, se prosi, naj sporoči staršem, Frančiškanska ulica 2, 4. nadstropje, desne stopnice.

Prosvetna zveza.

IV. Prosvetni večer je posvečen našemu Prekmurju. Malokateremu je bilo dano, da bi si ogledal lepe prekmurske kraje, ravnine, mesta, trge in vasi. Zato ne zamudite lepe prilike, katero nudi Prosvetna zveza s tem večerom. Najboljši poznavatelj Prekmurja, vseučiliški prof. dr. Mat. Slavič bo ob lepih skioptičnih slikah predaval o našem najmlajšem delu Slovenije. Slišali bomo tudi krasne pre-

murske narodne pesmice, katere poje pevsko društvo »Ljubljana«. Priprani smo, da bo ta večer vžgal v naših srcih ljubezen do prekmurskih Slovencev, za katere se prav ob tem času bije politična borba. Obilna udeležba naj pokaže, da je to naša zemlja.

Za IV. prosvetni večer, ki se vrši v petek dne 23. januarja ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu, se dobe vstopnice za rezervirane sedeže v pisarni Prosvetne zveze na Miklošičevi cesti 7 od danes naprej v predprodaji. Cena 5 Din.

Orlovski vestnik.

Orel v Dobu priredi v nedeljo 25. jan. ob 3 pop. svojo 3. akademijo s prav lepim sporedom. Sodelujeta domač pevski in tamburaški zbor. Vsi prijatelji mladine od blizu in daleč uljudno vabljeni!

PRISPEVAJTE ZA
LJUDSKI SKLAD
PRISPEVKE SPREJEMA TAJNIŠTVO SLS
LJUBLJANA (JUGOSLOV. TISKARNA)

Prosveta.

pr Filharmonična družba v Ljubljani priredi v ponedeljek dne 26. t. m. svoj 11. abonma-koncert v letošnji sezoni. Kakor že javljeno, sodeluje na tem koncertu znani Miranov-Zepičev komorni kvartet iz Zagreba, katerega smatrajo tamošnji krogi za enega najresnejših gojiteljev komorne glasbe. Kot prvo točko svojega sporeda si je izbral godalni kvartet Belgijca Josipa Jongena. Jongen je danes ravnatelj konservatorija v Liegu in velja med romanskimi skladatelji kot mojster glasbene forme. Njegova muzikalna pot je silno sigurna, glasba sama pa sočna in polna vedrega romanskega duha. Prekrasno so njegove strukture, živ in bujen je njegov ritem, motivi pa izredno duhoviti ter se odlikujejo po sijajni instrumentaciji. Njegova dela na poslušalca izredno močno delujejo. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

pr Claire Trost-Fiedler, po svojih jugoslovanskih koncertih že dobra koncertna znanka, je imela te dni na Dunaju svoj lastni klavirski koncert. Glasom dunajskih listov je dosegla sijajen uspeh z njeno tehnično dovršeno igro in finim muzikalnim prednašanjem. Umetnica je za lepi spored žela veliko in tople priznanje, za katero se je rada zahvalila z nekaterimi dodatnimi točkami.

pr Nakup slik. Mestna občina ljubljanska je iz poslednje umetniške razstave kupila sledeče umetnine: 1. Rihard Jakopič: »Pri južni«, oljnata slika, 2. Bulovčeva: »Glava«, kip iz mavca, 3. Matija Jama: »Pogled čez Savo na Belgrad«, oljnata slika, 4. Ferdinand Vesel: »Jestvine« (tihožitje), oljnata slika. — Umetnine bo občina stavila na razpolago »Narodni galeriji« za njeno javno umetniško zbirko.

pr Slovenska literatura v poljščini. Najstarejši poljski list »Gazeta Warszawska« že nekaj časa posveča veliko pažnjo slovanskim kulturnim vprašanjem. Te dni je prinesel poljske prevode slovenskih avtorjev. Prevedenih je nekaj pesmi Vodnika, Jenka in Gregorčiča. List javlja, da bo prinesel tudi prevode srbskih, hrvatskih, čeških, ruskih in bolgarskih pesmi.

pr Nova revija. V Ljubljani se snuje kulturno-kritična revija, ki bo z nepristranskim ocenjevanjem vseh naših umetniških pojavov skušala dvigniti nivo naše kritike in splošnega razumevanja umetnostnih pojavov. V naši dobi, ki je v tem oziru polna zmot in zablod, bo tako kritično glasilo lahko mnogo koristilo.

pr Smučar. Spisal R. Badjura. Izdala in založila: Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg. Smučarje, ki jim je sicer letošnja zima tako nenaklonjena, bo gotovo zelo razveselila ta nova strokovna knjiga, ki bo nudila tako začetniku, kakor tudi izvežbanejšim smučarjem vso potrebno teorijo te lepe panoge zimskega sporta. Smučarska tehnika, tako osnovne vaje, kakor tudi umetno drsanje, so obdelane jako skrbno in metodično, tako da bo vsak, ki ima veselje do smučanja in želi tudi pozimi uživati lepoto naših planin, našel tudi sam brez učitelja dovolj teoretične podlage za smučski sport. Natančno so obdelana tudi poglavja o smučarjevi opravi in opremi, katerim mora vsakdo, ki hoče s smučmi v planine, posvetiti vso pažnjo, saj nam statistika nezgod pri turistiki kaže, da sta zahtevali v gorah največ žrtev nezadostna oprema in oprava turistov. Zanimivo je, da je smučarstvo bilo znano med Slovenci že najmanj pred 400 leti, ker nam Valvasor v svoji »Ehre des Herzogtums Krain« precej na široko pripoveduje, kako spretno znajo krmariti s smučmi Bločani in da ni kaj sličnega videti nikjer na Kranjskem in tudi ne pri drugih narodih razen pri Lapcih in Fincih. Da je pa smučarstvo zrastle na slovenskih tleh, nam pa dokazuje tudi bogata domača slovenska terminologija, katero je pisatelj nabral predvsem pri naših bloških krmarjih. To je tudi druga vrednost te knjige, da se ne poslužuje nikakih skovank, temveč je vse izrazoslovje pristno slovensko od opreme in različnih vrst snega do izrazov smučske tehnike. Slovensko izrazoslovje in lep jezik, v katerem je knjiga spisana dajejo knjigi tem večjo vrednost. Knjiga je lepo opremljena (ima 6 pokrajinskih fotografij in 55 tehničnih slik), tisk je jako pregleden, oblika žepna. Cena 30 Din zato res ni velika. Da bo mogla knjiga lepo služiti vsem jugoslovanskim smučarjem, ji je pridejan tudi srbohrvatski tolmač. — Kdaj dobimo tako lepo strokovno knjigo o turistiki? Potreba bi bila!

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 8. uri zvečer.

Četrtek, 22. jan.: Ob 3. uri popoldne »Hamlet«. Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven.

Petek, 23. jan.: »Stričkov sen«. Premijera. Izv. Sobota, 24. jan.: »Magd«. Red C.

Nedelja, 25. jan.: Ob 15. uri popoldne: »Zora, dan, noč«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. jan.: »Cyrano de Bergerac«. D.

OPERA:

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Četrtek, 22. jan.: »Strupeni pajek« in drugi plesi. Red E.

Petek, 23. jan.: Zaprti (generalna vaja). Sobota, 24. jan.: »Don Juan«. Premijera. Izv.

Nedelja, 25. jan.: Ob 3. uri popoldne: »Strupeni pajek« in drugi plesi. Znižane cene. Izven.

Ponedeljek, 26. jan.: Zaprti.

Dijaška predstava v drami. V četrtek popoldne ob treh se vprizori v drami Shakespearjev »Hamlet« kot popoldanska dijaška predstava pri znižanih cenah. Na to predstavo opozarjamo v prvi vrsti naše dijaštvo, udeleži se je pa lahko tudi drugo občinstvo.

Turistika in sport.

Bled — drsališče na jezeru. Višina 510 m nad morjem. Jezero popolnoma zamrznjeno. Led stekleno gladek, kakor ga na tem jezeru še ni pomnil. Sportniki-drsalci najdejo poln užitek. Podnebje: jasno. Veter: sever. Temperatura: 0,5. Barometer: 770 stop.

Drsalne tekme. Preteklo nedeljo so se vršile na sportnem prostoru SK Ilirije v Ljubljani zanimive tekme v umetnem drsanju: Tekma za prehodno darilo dr. G. Fuchsa, danska tekma za prehodno darilo SK Ilirije in tekma juniorjev. Prireditve so našle med sportno publiko mnogo odziva in razumevanja. Udeležba tekmecev je bila v skupini dam in juniorjev manjša, kot se je pričakovalo, vključ temu pa se je tekmovalje zavleklo preko opoldanske ure. Ledena ploskev je bila vsled pičlega mraza semtertja slabša, na čemur je trpelo izvajanje marsikaterih vaj, predvsem pa prostega drsanja, najzanimivejše točke programa. Glavna tekma, tekma za prehodno darilo dr. G. Fuchsa, je potekla sledeče: V obveznih likih je dosegel jasno vodstvo inž. S. Bloudek, ki je bil v izvajanju sigurnejši in temeljitejši od ostalih. Največje težkoče so povzročale 7. in 8. vaja (vijuga nazaj — zanka) ter 9. in 10. vaja (dvojna trojka — vijuga — dvojna trojka). V splošnem je v izvajanju likov manjkalo efektnega zamaha, pomanjkljivo je bilo pogosto tudi kritje trikrat ponavljanih figur in njihova os. V prostem drsanju je inž. Bloudek obdržal slejkoprej vodstvo, grupacija preostalih konkurentov pa se je nekoliko spremenila, ker dopušča prosto drsanje individualnim sposobnostim posameznika popolnoma prost razmah. Izid tekme se je glasil: 1. inž. Bloudek (mestna številka 5), 2. V. Vodišek (14), 3. P. Schwab (15), 4. I. Kavšek (16). — V damski tekmi je razsodilče soglasno priznalo I. mesto ge. Ani Sorgo z mestno štev. 5, II. mesto gdč. Hildi Urbančič (10), 3. mesto gdč. Almiri Sirca (15). Ga. Sorgo je izvajala like precizno in sigurno ter ugajala v enaki meri kot lani. Prehodni pokal SK Ilirije postane s tem, da je dosegla prvo mesto dve leti zapored, njena definitivna last. Gdč. Urbančič se ji je letos zelo približala; ako bo tudi v prihodnje posvetila potrebno pažnjo osnovnim likom, posebno lokom, bo imela prihodnje leto izgleda za prvo mesto. V prostem drsanju je bila že letos ge. Sorgo enakovredna. Gdč. Sirca za enkrat še precej zaostaja za to dvojico. — V juniorski tekmi je bil izid nastopni: 1. S. Kordelič (7), 2. prof. Golob (8), 3. Ot. Franko (15), 4. Boncelj (20). Izvajanje likov je bilo tu negotovo, mnogokrat površno, iz česar bi se dalo sklepati na nezadosten trening. Najresnejše znanje utegne imeti za enkrat prof. Golob, ki pa nekaterih vaj ni obvladal in moral vsled tega prepustiti prvo mesto ambicioznejšemu Kordeliču. Franko je talentiran novinec, ki obeta za prihodnost najboljše, Boncelj nekoliko zaostaja. — Razen Schwaba, ki je član SK Celja, pripadajo vsi tekmovalci SK Iliriji.

Ivan Baloh:

Življenje izgubljen duše.

Tragična slika.

(Konec.)

Tujec je hitro šel navkreber k podružnici in se vsedel na kamenito klop pod cerkveno lopo. Kolikokrat je prestopil ta prag in tu storil prvo tatvino in potem? Sledila je dolga vrsta, greh za grehom, vedno večji. In sedaj? Ali bi to storil dobrotniku, ga oropal in morda še več? — Ne tega še nisem storil nikoli in tudi sedaj ne bom.

Kakor hočeš, prilika ti je dana, sicer imaš le še eno sredstvo za rešitev — svoj samokres. —

Tedaj je prišel mimo sinko cerkovnikov. Tujec je dal hitro gori na vrat kolar. »Kam greš?«

»Doli v vas v trgovino.«

»Pojdi h gospodu, pa reci, naj pridejo previdet sem gori bolnega gospoda, ki je na potu čez hribe.«

»Bom. Saj je jutri tukaj sv. maša in gospod lahko čez noč ostanejo pri nas, ker pridejo romarji na božjo pot.«

Tujec je bil zadovoljen, ali nekaj mu je reklo: Vse si že storil v življenju, samo tega še nikoli.

Naj bo, saj je zadnjikrat, ker mi je rekla mati:

Lojz vrni se!

Dolga je bila tista ura čakanja. Mimo je šlo vse življenje, vse trpljenje, vse — in zdaj se mu zdi, da stoji na vrhu Kalvarije.

In zopet mu je djal glas: Ne, tega ne storil! Tega ni storil še noben človek, pa je dobil odgovor: To je vse eno. Kar si sklenil, drži.

Bom!

Na trdni, kamnati klopi je zadremal, pa se zopet zbudil. Tedaj pogleda doli v dolino in zagleda luč. Misli, da gre kak delavec domu. Pa se je zmotil.

Ko je župnik zvedel, da mora iti, se je težko odločil. Ampak, ker je bilo nujno in bolnik celo gospod, je djal dečkotu: pozvoni, vzemi luč, bova šla.

Počasi sta šla. Župnik je bil utrujen in pot slaba.

Zvonček se je bližal podružnici in slišal ga je tujec. Prestrašil se je in djal: Oh, tega pa nisem mislil, da bo tako. Saj sem mislil, da bo prišel gospod sam. Kaj pa sedaj? Kaj hočem storiti?

Zvonček je pel vedno bližje in vsak glav njegov mu je padal kot najtežji kamen od strežnika do danes na njegovo srce.

Župnik je prišel utrujen do vrha in zagledal pod lopo tujca, ki je bil zjutraj pri njem. Sprva se ga je ustrašil, ko pa je zagledal kolar, se je potolažil z mislijo: morda je tujec, popotnik, turist, ki mu je postalo slabo.

Tujec je sam začel: »Prosim, gospod, naj gre dečko domu, bova sama opravila. Spravite burzo na oltar, potem pa malo počakajte, da Vas pokličem.«

Burza je duhovska torbica za popotnico in sv. olje.

Deček je šel, župnik pa v cerkev, pa zopet prišel nazaj z vprašanjem: »Kako vam je. Ali vam je boljše? Ali ste duhovnik in kje?«

»Sem in nisem — bom vse povedal, samo potrpite par minut.«

Župnik je molče odšel v cerkev. Ti trenotki so bili za oba — neznosni.

Čez nekaj časa pravi tujec: »Prosim, pridite!«

Župnik je prišel in djal: »Pojdiva raje v cerkev!«

»Ne, nisem vreden.«

In vsedla sta se na kamenito klop drug poleg drugega — in začela se je dolga povest. Govorila sta na glas.

Nihče jih ni slišal.

Nihče? Ne! —

In ko je bil konec dolge žalne zgodovine življenja, so bile rosne štiri solzne oči. Solz ni nihče videl. Nihče? Ne! —

Župnik je dal tujcu vse kar je imel pri sebi drobiža in tujca povabil, naj pride na večerjo k cerkovniku in če hoče tudi prenočišče, ker je že noč.

»Ne vem, če pridem. Ampak eno prošnjo imam in to zadnjo do vas. Prosim, vrnite po kakem človeku ta havelok in kolar g. kaplanu vašemu sosedu in povrnite stroške ki sem jih danes napravil v gostilni poleg župnišča.«

»Bom.«

»Pustite še nekaj časa cerkev odprto.«

»Tudi to bom.«

Tujec je stisnil roko župniku in jo potjubil.

Ločila sta se.

Tujec je ostal na klopi, župnik je prižgal večno luč in odšel skozi zakristijo. — Tujec je slišal odhajajoče korake, stopil v cerkev in pokleknil pred oltar.

Skozi okno je prisijal lunin žarek in zablestelo so zvezde na nebu.

Večna luč je nemirno briela in videla, kako so pod njo nekemu teklo po obrazu debele solze. Tih molk je bil v cerkvi.

Tujec je poljubil oltarni prt in odšel.

Župnik je čakal, a tujca ni bilo. Naročil je cerkovniku, naj gre zvonit k sv. Florjanu in če ni nikogar v cerkvi, naj jo zapre.

Nikogar ni bilo.

Po dolgih urah so se župniku zaprle oči, a ustna so mu šepetala, da je rešil eno dušo. Drugi dan je zanj opravil sv. daritev.

Tujec je zapustil cerkev, a pod tistim cerkvenim vhodom se je še enkrat obrnil doli proti pokopališču, katerega je tako lepo obsevala mesečna luč in djal na glas:

Mati! Tvoja prošnja je uslišana. Tvoj sin se je vrnil. — — —

Šel je naglo čez hrib in vrgel samokres v potok.

Čez nekaj let je umrl v zavodu človek, ki je tam služil za hlapca. Živel je v hiši miru in molitve v zadovoljnost svojega predstojnika, ker je bil priden in molčč. Bila je tista nemirna duša, ki je na svetu zastoj iskala miru, po smrti pa se srečna vrnila k — materi!

Gospodarstvo.

Iz italijanskega gospodarstva.

V drugi polovici lanskega leta je začela lira izkazovati sumljivo tendenco k padanju. Medtem ko je dolar v Milanu notiral v prvi polovici leta 1924. povprečno 22.95 lir, je znašal njegov tečaj koncem leta 23.92 lir. To padanje lire je zavzelo v tekočem letu še večje dimenzije.

V italijanskih gospodarskih razmerah, ki navzlic trditvam oficijelnih listov niso tako rožnate, ni toliko iskati razlogov za to padanje lire. Za to ni dobiti prav vidnih gospodarskih razlogov, pač pa so tu v pretežni meri odločevali psihološki razlogi, ki so bili n. pr. za francoski frank usodni. Interesantno je zabeležiti, da se je padec lire začel predvsem v inozemstvu in da odočujejo pri presojanju italijanskih gospodarskih razmer v inozemstvu ne toliko gospodarski premisleki, kolikor ocenjevanje notranje-političnih težkoč. Odkar so se zamajali temelji italijanskega fašizma, gre pot lire navzdol.

Ko je prišel fašizem na vlado, je nameraval lito stabilizirati na višini, ki bi odgovarjala oni francoskega franka. Italijanski nacionalni ponos je zahteval to. In res je že skoro prišlo do tega, toda ne tako, kakor so si zamislili Italijani, namreč da bi kurz lire dvignili do višine francoskega franka, ampak mednarodna spekulacija s francoskim frankom je dosegla izredno nizek tečaj francoskega franka, da je padel pod vrednost lire. Toda tega veselja Italijanov je bilo kmalu konec. S pomočjo posojila Morgana v znesku 100 milijonov dolarjev se je posrečila Banque de France stabilizacija na nivoju, ki je znatno višji od onega italijanske lire; lira pa je začela nazadovati, kar vedno bolj vznemirja vladne kroge. Jasno je tudi, dokler se ne razčisti politični položaj v Italiji, da ne more biti govora o stabilnosti italijanske lire, kar jasno dokazuje drugo polletje 1924. Znenkrat pa so izgleli, da bi se politični položaj v Italiji razčistil tako, da bo inozemstvo imelo večje zaupanje do italijanske lire, kar bi se zrcalilo v njenem tečaju, minimalni. Zato je tudi preokrovanje fašistov o zopetnem izboljšanju tečaja lire brez realne podlage.

To nazadovanje lire pa prihaja baš ob času, ko so cene na svetovnem trgu v porastu. Skozi celo leto 1924 so izkazovale cene na svetovnem trgu znatno tendenco k porastu. Velitrgovinski indeks, ki je znašal meseca januarja lani 543 (predvojne cene vzete za 100), se je povzpел v mesecu decembru 1924 na 600, torej v teku enega leta za 57 točk, kar dokazuje, da se je nivo cen na eni strani radi padea lire, na drugi strani pa v zvezi s porastom cen na svetovnem trgu dvignil v toliko meri, da so življenski stroški delavstva se znatno povečali (rastoča draginja) in da se s tem ne znižujejo produkcijski stroški.

Zaposlenost industrije ni slaba. Brezposelnost se manjša. Lani oktobra je bilo brezposelnih 115.000 delavcev, meseca oktobra 1923 pa 180.000 delavcev. Tudi bilanca zunanje tr-

govine izkazuje v letu 1924 znatno izboljšanje napram letu 1923. Deficit se zmanjšuje.

V letu 1924 je bilo v Italiji ustanovljenih 1630 novih delniških družb s kapitalom 904 milijonov lir; delniška glavnica se je zvišala pri 1175 tvrdkah za 5.1 milijarde lir. — Likvidiralo je 447 delniških družb s 492.6 milijona lir, fuzioniralo se je 21 delniških družb s 93.2 milijona lir kapitala, reduciralo pa je svoj kapital 317 delniških družb in sicer za 571 milijonov lir.

• • •

g Dinar. Zadnji teden je bila tendenca dinarja padajoča. Vse tuje devize in valute so se na zagrebški in belgrajski borzi dvigale. Blaga ni bilo na razpolago, samo Narodna banka je krila vse potrebe. Zdi se, da je Narodna banka vzdržala in pričel se je zopet preobrat. Od torka na sredo so pričele vse tuje devize padati in padajo dalje. Dinar se je dvignil v Curihi od 8.40 na 8.55.

g Cene živine, telet in prašičev v Ljubljani dne 21. januarja 1925. Na sejnem dne 21. t. m. so prignali 213 konj, 27 volov, 35 krav, 7 telet in 31 prašičkov za rejo, starih 6 do 8 tednov. Cene so bile sledeče: konji 5 do 15.000 Din, voli rejeni za kg žive teže 10.50 do 11.25, voli za vprego 9—10, krave rejene 7.75—8.25, krave klobasarije 5.50—6.50, teleta boljše 15.—16, teleta lažja 13.50—14, prašiči špeharji 16—17, prašiči peršutarji 13 do 14, prašiči zaklani po kakovosti 17—18, banaški špeharji 22 Din. Današnji živinski sejem je bil zelo slabo obiskani. Prigon živine je bil malenkosten, povpraševanje za blagom minimalno, tako da je bilo na današnjem sejmu precej prekupcev in gledalcev, male živine in nič kupcev. Zato so pa tudi cene zopet nekoliko padle in ni upanja, da se pred spomladno setvijo kaj popravi. Kot za govedo ni pravih cen, tako tudi kupčija s teleti hira, najbolj pa so nazadovale cene prašičem, tako da vlada v tej kupčiji popoln zastoj. Ni upanja, da se cene zboljšajo. Za izvoz se ni nič nakupilo.

g Konkursa. O imovini firme Caleari in brat, lesna industrija v Škofji Loki, je razglašen konkurz. — O imovini Mihaela Zupana, trgovca in posestnika v Kosezah je proglašen konkurz.

g Podražitev pšenice. Nezaslišana podražitev pšenice doma in na svetovnih trgih je iznenadila zadržje tedne gospodarske kroge in še bolj konzumenta. Preteklo dneve notira domača pšenica fko postaja v Bački 4.45 do 4.50 Din. Moka pa velja že 680 do 690 Din fko bački mlini in je izredno čvrsta.

Naš producent se ni dal pri zadnjem dvigu dinarja niti najmanj moliti. Tisto malo ponudbe, kar jo je bilo, je izviralo izključno le od trgovcev, ki jih je zmedel skok dinarja. Vsled nastale negotovosti so izginili vsi kupci s trga. Toda brž, ko je dinar zopet oslabil, in je poleg tega nastopilo še povpraševanje iz Češkoslovaške, je postala pšenica še čvrstejša kot poprej. Deloma je draginja kriva suha

sima, ki ne vpliva ugodno na setve. Silišjo se pogoste pritožbe radi poljskih miši, ki napravijo veliko škodo. Še bolj pa vpliva silna podražitev pšenice na ameriških borzah, od katere so odvisni vsi evropski trgi, ker je večina pasivnih krajev v Evropi navezana deloma že sedaj, še bolj pa v najbližjih mesecih na ameriško blago. Letos bo odločevala argentinska žetev s svojo dobro kvaliteto, ki bo lahko nadomestila severnoamerikansko Monitola pšenico.

g Produkcija premoga v Sloveniji meseca novembra 1924. V mesecu novembru 1924 je bilo nakopanih v Sloveniji 168.926 ton premoga (črnega in rjavega ter lignita) napram 168.007 tonam v mesecu oktobru 1924. — V prvih 11 mesecih lani je znašala produkcija premoga 1.731.000 ton, medtem ko je bila v celotnem letu 1923, samo 1.697.000 ton. Produkcija leta 1924 je znatno večja od one v letu 1923. in od one v letu 1913., ki je dosegla 1.587.000 ton. — Povprečno število v novembru 1924 je znašalo 12.696, v oktobru 1924 pa 12.568. Dne 30. novembra 1924 je bilo v zalogi 42.359 ton premoga, kar pomeni napram 31. oktobru 1923 povišanje za 4569 ton. — V novembru 1924 je znašal izvoz 11.765 ton napram 15.999 tonam v oktobru 1924. Skupno je dosegel izvoz v inozemstvo v prvih 11 mesecih 1923 133.016 ton. V celotnem letu 1923 se je izvozilo 84.971 ton. Prodaja v inozemstvo se je torej znatno izboljšala, kar kaže povečani izvoz, medtem ko je v tuzemstvu razmeroma slabše napredovala.

g Zvišanje delniške glavnice. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo tovarni klobukov »Šešire« d. d. v Škofji Loki povišanje delniške glavnice od 1.250.000 na 2.500.000 dinarjev. — Portland-cementna tovarna d. d. v Dovjem zvišuje delniško glavnico od 187.500 na 3.000.000 dinarjev. Vpis traja od 15. jan. do 15. marca 1925.

g Carinski dohodki. V tretji desetini meseca decembra 1924 so znašali carinski dohodki 50.091.232 dinarjev napram 46.337.201 dinarju v istem razdobju leta 1923. Od 1. aprila 1924 pa do 31. decembra 1924 so znašali carinski dohodki 1.301.691.004 dinarjev, medtem ko so v istem razdobju 1923 dosegli 1.310.552.763 dinarjev.

g Morganova banka v Nemčiji. Iz Berlina poročajo, da je Morgan za svoje finančne operacije v Nemčiji ustanovil lastno banko v Berlinu.

Borze.

21. januarja 1925.

DENAR:

Zagreb. Italija 248.05—251.05 (2.5620 do 2.5920), London 290.325—293.325 (296.35 do 299.35), New York 60.05—61.05 (61.50—62.50), Pariz 3.225—3.275 (3.37—3.42), Praga 1.8210 do 1.8510 (1.8615—1.8915), Dunaj 0.0850 do 0.0871 (0.08775—0.08875), Curih 11.74—1184 (11.94—12.04).

Blaga polno in tendenca slaba, tako na borzi kakor po borzi.

Curih. Belgrad 8.55 (8.40), Pešta 0.0072 (0.00717), Berlin 1.2350 (1.2350), Italija 21.17

(21.45), London 24.77 (24.79), New York 518.75 (518.70), Pariz 27.93 (28.05), Praga 15.60 (15.60), Dunaj 0.007295 (0.007315), Bukarešt 2.75 (2.70), Sofija 3.75 (3.75).

Dunaj. Devize: Belgrad 1168, Kodanj 12.680 London 339.800, Milan 2889, New York 70.955, Pariz 3820, Varšava 13.600. Valute: dolarji 70.460, angleški funt 337.500, francoski frank 3800, lira 2860, dinar 1157, češkoslovaška krona 2112.

Praga. Devize: lira 138.62, Zagreb 56.25, Pariz 183.25, London 162.30, New York 33.90.

VREDNOSTNI PAPIRJI:

Ljubljana. 2 in pol odstot. drž. renta za vojno škodo 124 (denar), Celjska posojilnica d. d., Celje 210—212, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 226 (denar), Merkantilna banka, Kočevje 124—127, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 895—900, Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 147 (blago), Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana 410—415 (zakl. 410), Združene papirnice Vevče 100 (denar), 4 in pol odstot. kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 89 (blago).

Zagreb. Hrv. eskomptna banka, Zagreb 109—111, Jugoslovenska banka, Zagreb 104 do 105, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 895 do 800, Slavenska banka, Zagreb 80—81, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 226, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 60—65, Hrv. slav. d. d. za industrijo sečera, Osijek 735—750, Gutman 710, Slavonija 58 do 59, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 415, Združene papirnice Vevče 100, 7 % drž. invest. posojilo 65—65.50, vojna odškodnina 124—125.

Dunaj. Živnostenska banka 890.000, Alpine 415.500, Greinitz 140.000, Kranjska industrijska družba 770.000, Trboveljska družba 470.000, Hrvatska eskomptna banka 120.000, Leykam 165.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 66.200, Avstrijske tvornice za dušik 180.000, Gutmann 790.000, Mundus 910.000, Slavonija 75.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: trami, 3-3, 3-4, 4-5, merk. blago, fco nakl. post. (blago) 350; deske 25 mm monte, fco nakl. post. (blago) 575; hrastovi bouds od 40 cm naprej, fco nakl. post. 1160—1250; madrieri 75×225 mm, paral. na živ rob, ravne glave, fco Postojna ali Podbrdo 580 (denar); hrastov rezan les 42, 18—30 cm, 2.65 m dolž., fco Postojna trans. 1300 (denar); bukova drva 1 m dolž., jes. seč., fco nakl. postaja, 2 vag., 22—23 (zakl. 23). — Zito in poljski pridelki: Pšenica domača, fco Ljubljana 455 (denar); koruza, nova, def., umetno sušena, fco Ljubljana (blago) 250; otrobi pšenični, srednje debeli, fco gorenjska postaja (blago) 215; otrobi pšenični, drobnji, pap. vreče, fco Postojna trans. (blago) 225; Moka klajna, juta vreče, fco Postojna tranz. (blago) 275; laneno seme, fco Ljubljana 650 (denar); krompir beli, fco Ormož (blago) 162.50. — Stročnice, sadje: Fižol ribičan, čistčen, b-n, fco Postojna tranz. 365 (denar).

Oskarček

v rni se ter prid domov.
Kliče te Tvoja MAMICA.

Mlad ORGANIST

(odličnjak), dober organizator, išče službe za takoj ali kasneje. Prednost imajo službe s postranskimi zaslužki. Naslov v upravi pod št. 397.

Rabim 1. februarja perfektno

kuharico

k mali obitelji v Zagreb. — Naslov: Mihela Carnelatti — Zagreb, Pierotijeva ulica 3.

Šivilja pomočnica, išče mesta, najraje pri kakem krojaču ali fini šivilji. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod števil. 359.

Posten mladenič, absolvent srednje šole, prost vojašine, PROSI ZA SLUŽBO kjerkoli. — Naslov se izve v upravi lista pod števil. 402.

VAGON BRINJA

PRODAM. — Dav. FRANCIC, Ljubljana, Gosposka ulica 4.

Velika zaloga živalnih potrebin, modnega nakita, svile, baržuna i.t.d. i.t.d. i.t.d. pri

R. Sinkovec nasl. R. Šoss

Ljubljana, Mestni trg št. 19

Šivilje in krojači znaten prapust!

Se pošilja dnevno po pošti!

Pešeno in pridno

KMEČKO DEKLE

išče službe pri kakih boljših, krščanskih družini; pomagala bi v kuhinji in sobah. Nastop takoj ali pozneje. Naslov v upravi pod št. 401.

Soha lepo meblavana, se odda 2 gospodičana.

ma. — Rimska cesta št. 21.

NAPRODAJ JE lepa, lahka, enovprečna KOČKA in polna prsna OPREMA. 389

OMARA s predali iz trdega lesa naprodaj za 250 Din. — Več: Vodovodna cesta št. 179, I. nadst. 385

Dvokolesa

se popoln. prenovirajo emajlirajo z ognjem, poniklanje in shranijo preko zime v oskrbo »Trifuna« F. B. L., Ljubljana, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Karlovska cesta št. 4. 8150

KRAVA naprodaj

z drugim teletom, nad 500 kg težka, v hotelu »KRAMAR« v Logatcu. 406

Lep sadni VRT

z leseno hišo se prodaja za 20.000 Din. — Poizva se pri Petru ZAVRL, Podreče 49 pri Medvodah. 398

Stružnica

(Drehbanks-leitspindel), ameriška, 70, 85 140, za navadna dela kakor tudi za precizno mehaniko, za nožni, elektr. event. motorni pogon, napredni. — KOS FRAN, židovska ulica 5 — Ljubljana.

Prima trapist sir

nudi najceneje mlekarne in sirarne v LUKAČU, Slavonija. 369

Trgovina z meš. blagom, na prometnem kraju na deželi, hrvaško-stajerska meja, ne daleč od kolodvorca, se da ugodno v najem. Pozneje se lahko tudi prevzame zraven spadajočo gostilno. K dotični trgovini spada tudi podružnica poleg sosednje cerkve, brez konkurence. Sprejemajo se samo priporočena pisma na IVAN MAJČEN, trgovec, Babinec, p. Vinica pri Varaždinu. 394

Naprodaj

dvonadstr. HIŠA v Ptuju z manufakturno in špec. trgovino. Obe trgovini obstojita nad 100 let in sta v polnem obratu. Vprašanja in ponudbe do 31. januarja 1925 na ravnanje JAVNE MESTNE HRANILNICE V PTUJU.

Goniina Jermena

v znani prvovrstni izdelavi nudi najceneje CARL BUDISCHOVSKY & SÖHNE, Wien. — Zastopstvo in zaloga za Slovenijo: RUDOLF DERZAJ — Ljubljana, Slomškova ul. 1.

Šamot

OPEKO in MOKO (češko) priporoča

F. HOČVAR

Dunajska cesta 36, Ljubljana.

Pozor!

Kdor hoče piti PRAVO TURSKO KAVO, naj izvoli kavarno »JADRAN«, Turjaški trg 6. 405

Proda se:

gostilniška KREDENCA, MIŠE, kuh. OMARA, OMARA za obleko, 2 POSTELJI in kuhinjska POSODA. — Poizve se pri Mariji DERMO-TA, Hrenova ulica št. 241.

Hiša s skladiščem

v mestu na Stajerskem, pri pravni za trgovino z dežel. pridelki, lesom ali za večje obrt. se takoj ugodno prodaja. Naslov v upravi pod št. 395

Zahvala.

Vsem, ki so nam povodom težke izgube predobrega, nepozabnega soproga, ateka, brata in svaka, gospoda

Antona Verbiča

izrazili svoje sočutje se najtopleje zahvalujemo. Posebno pa se zahvalujemo preč. gospodu župniku Doberšku za tolažbo v najtežjih in najbridkejših zadnjih urah in globoko segajoč poslovljni nagrobni govor, preč. duhovščini za spremstvo. G. primariju dr. Holeva za požrtvovalno pomoč v težki bolezni. Gasilnemu društvu iz Sevnice, Lokke, Rajhenburga in Radeč, pevskega društvu iz Zidanega mosta za gniljive žalostinke, bratskemu društvu Sokol, zastopnikom trgovskega gremija in okrajnemu zastopu, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov in sploh vsemu mnogoštevilnemu občinstvu iz Sevnice in drugod za častno spremstvo na njega zadnji poti izrekamo najiskrenejšo zahvalo in prisrčni Bog plačaj!

Sevnica, dne 21. januarja 1925.

žalujoči ostali.

Potrti globoke žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naša iskreno-ljubljana soproga, mati in sestra, gospa

Zofija Smolič roj. Podkrajšek

v sredo dne 21. januarja ob 5. popoldne, po daljši, težki bolezni, prevladala s sv. zakramenti za umirajoče, bogovdano preminula. Pogreb nepozabne rajnice bo v petek dne 23. januarja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Komenskega ulica 14, na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 21. januarja 1925.

Globoko žalujoče rodbine:

SMOLIČ, PODKRAJŠEK, ALEXANDROVITS.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.